

Helsingin

SUOMALAINEN KLUBI

Klubilehti 2/2008

Vapaussodan osapuolet Esplanadin puistossa 1918
tuntemattoman valokuvaajan ottamana.
Erittäin harvinainen otos!

Helsingin Suomalainen Klubi on kulttuuriklubi

Tarjous Suomalaisen Klubin jäsenille!

Citroën C4 Picasson matkustamo suorastaan tulvii valoa ja avaruutta. Vakiona viiden tähden turvallisuus. Ajonautintoa lisäävät ABS-jarrut, ESP-ajovakauden hallintajärjestelmä, ajotietokone, sähkötoiminen seisontajarru, mäkilähtöavustin, seitsemän turvatyynyä ja kaksialueilmastointi. Isoksi autoksi C4 Picasson kulutus- ja päästölukemat ovat poikkeuksellisen pienet.

Citroën C4 Picasso 2.0 Confort Vision BMP*	28 200 €
16" Manaqua kevytmetallivanteet kesärenkaisiin	800 €
talvirenkaat teräsvanteisiin	564 €
metalliväri	590 €
huolenpitosopimus 36 kk/60 000 km	1 620 €
toimituskulut	600 €
yhteensä	32 374 €
tarjoushinta nyt	28 200 €
etusi	4 174 €

Citroën C4 Picasso HDi 110 Confort Vision BMP*	28 850 €
16" Manaqua kevytmetallivanteet kesärenkaisiin	800 €
talvirenkaat teräsvanteisiin	564 €
metalliväri	590 €
toimituskulut	600 €
yhteensä	31 404 €
tarjoushinta nyt	28 850 €
etusi	2 554 €

>> Ota yhteyttä alla oleviin liikkeisiin. Toimi nopeasti!

*BMP on automaattinen käsivaihteisto
Rajoitettu tarjous.
Määräerä autoja.
Tarjous voimassa vain maassa oleviin autoihin
15.6.2008 asti. Kysy lisää
Veho Autotaloista.

Kulutus alk. 5,7 l/100 km,
CO₂-päästöt 150 g/km.
Kuvan auto erikoisvarustein.

Sisältö 2/2008

4	Puheenjohtajalta
6	Klubimestarien puheenvuoro
8	Päätoimittajalta
10	Vuoden 1918 jälkimmäinen
16	Ahdistuksen Helsinki 1918
24	Kantapöydässä
26	Kirjaston kuulumisia
27	Kaikenlaisia kulttuureita!
35	Se päivä, jona Kuopiota pommitettiin
37	Viime vuosisadan kulttuuri kansissa
41	Talvigolf-ilta
44	Suomen huoltovarmuus muutosten edessä
45	Syksyn 2008 ohjelma
50	Kevät toi kevätkokouksen
52	Turvallisen ajon koulutustapahtuma
53	Perintöverostus uudistuu
58	Tennismestaruuskilpailut
59	Biljardiottelu Lappeenrannan Kerhoa vastaan
62	Vierailu Pokrovan luostariin
63	Pahvin puhkontaa Lopella
64	Finnavia pitää Suomen lennossa!
66	Musiikkia ja luontokuvia
70	Virosta asiantuntijan silmin
74	Skruuvarit Mikkelin Klubilla
75	Venäjän asevoimat ja pelkotilat
80	Veteraanien perintö

Helsingin Suomalainen Klubi -lehti

Julkaisija: Helsingin Suomalainen Klubi ry (www.klubi.fi)
 Kansakoulukuja 3, 00100 Helsinki
 puh. + 358 9 586 8830 fax + 358 9 5868 8370
 Ilmestyy jäsenlehtenä neljä kertaa vuodessa
 Päätoimittaja: Leif Eklöf
 Graafikko: Yrjö Klippi
 Kuvat: Klubimestarit
 Toimitusneuvosto: vakinaiset kirjoittajat
 Forssan Kirjapaino, Forssa 2008

Klubin jäsenmäärä kasvaa tasaisesti ja

Puheenjohtaja

Matti Packalén

■ ■ Kevätkautemme lähestyy päätöstään ja on jälleen tullut aika kiittää sekä klubin ja ravintolan henkilökuntaa että klubilaisia onnistuneesta ohjelmasta ja hyvästä klubitunnelmasta. Sana kiirii myös klubin ulkopuolelle. Tästä on hyvä osoitus jäsenmäärämme jatkuva tasainen kasvu. Lisäksi taloutemme on varsin kohtuullisella tasolla.

Elääkseen yli 130 vuotta organisaation tulee tehdä jotain selkeästi oikein. Tätä olen aiemmin yrittänyt kuvata klubin kyvyksi rakentaa kestävä arvopohjan päälle kunakin aikana jäsenkunnalle riittävän kiinnostava ohjelmakokonaisuus. Tämä kertoo muuntautumiskyvystä, jonka säilyminen on ilmeisen elintärkeätä. Tulevaisuus on kaiken johtamisen peruskohde ja –syy. Näkemys tulevaisuudesta luonnollisesti muuttuu kaiken aikaa, mutta aina täytyy näkemyksen perustana olla käsitys menneisyydestä ja tuntemus nykytilasta lisättynä riittävällä annoksella kylmää harkintaa sekä mielikuvitusta ja uusia ideoita. Ja tämäkin on elintärkeätä.

Paljon saadaan aikaan hyvillä raportointi- ja laskentajärjestelmillä, mutta ideoiden määrä on riippuvainen myös ihmisten määrästä. Klubilaiset edustavat hyvin monipuolista osaamista, jolle on luotava osallistumismahdollisuuksia sekä

taloutemme on varsin kohtuullinen

hallintoelimissä että muissa toimikunnissa. Ehkä pelisääntöjä tehtävien kierrätyksestä voisi tarkastella tältäkin kannalta? Näistä asioista keskusteltaessa tulee usein vastaan toteamus, että "tämä on yhdistystoimintaa, ei yritystoimintaa" Tällöin tarkoitettaneen, että liiketoiminnan ohjaustavat ovat näissä puitteisissa liian teknokraattisia. Saattaa olla, mutta esimerkiksi taloudellinen taantuma, ja sellaisen tulo on nyt selvästi todennäköisempi kuin esim puoli vuotta sitten,saattaa vaikuttaa ainakin kiinteistöjen arvoihin, toimitilamarkkinoihin ja -vuokriin, ravintolapalvelujen käyttöön, rahan hintaan, yksityiseen kulutukseen ja sen kautta esim jäsenmaksuihin jne. Lisäksi taantuma-aikana olisi hyvä tehdä esim kiinteistökorjauksia joita varten pitäisi olla varoja. Kaikki tämä koskee meitä ja edellyttää talouden suunnittelua.

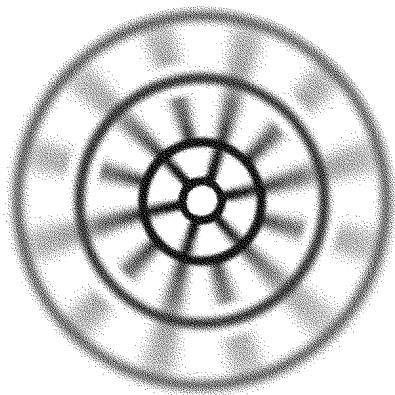
Sydämen kyllyydestä suu puhuu. Ylläoleva ei ole luettelo epäkohdista, pikeminkin vain kuvausta parin vuoden kokemuksen aihepiiristä. Tässä tämä teksti on lähinnä siksi, että tiedän muutoksen aina aiheuttavan ahdistusta. Eräs yleisimpiä on tunne arvostuksen puutteesta aiemmin tehtyä kohtaan. Yleisiä ovat lauseet tyyppiä: "ikäänkuin täällä ei olisi aiemmin tehty mitään hyvin" Mikäli joku sisimmässään näin tuntee lukekoon yllä toisen kappaleen ensimmäisen lau-

seen. Mennyttä on meillä kaikilla täysisy arvostaa.

Organisaatiot kehittyvät, muuttavat muotoaan, toimintatapojaan, sisältöjään. Meidän klubimme on organisaationa elänyt ja kehittynyt yli 130 vuotta ja tulee meidän jälkeemme edelleen kehittymään.

Hyvää Kesää!

Matti Packalen

Klubimestarien puheenvuoro

■ ■ Hyvät klubiveljet, vappu on vietetty ja kausi huipentuu perinteiseen veneretkeen, jonka startti tapahtuu kauppahallin vierestä 6.6 kello 10.00. Kausi on ollut jälleen vilkas ja tapahtumia on riittänyt hengästymiseen asti. Klubin vieressä olevalla työmaalla on myös räjäytelty ahkerasti ja se on myös vaikuttanut talon rakenteisiin jonkin verran mutta eiköhän nekin pikku vauriot saada kuntoon.

Klubimestarit ovat mielenkiinnolla seuranneet kuinka Kansakoulukujaa on avattu ja peitetty ja taas avattu. Tällä hetkellä Klubin edusta on "kuin suoraan Beirutista".

Uskomme kuitenkin, että kaikki on taas kunnossa kun "sisäruokintakausi" alkaa 11.8 uutispuuron merkeissä.

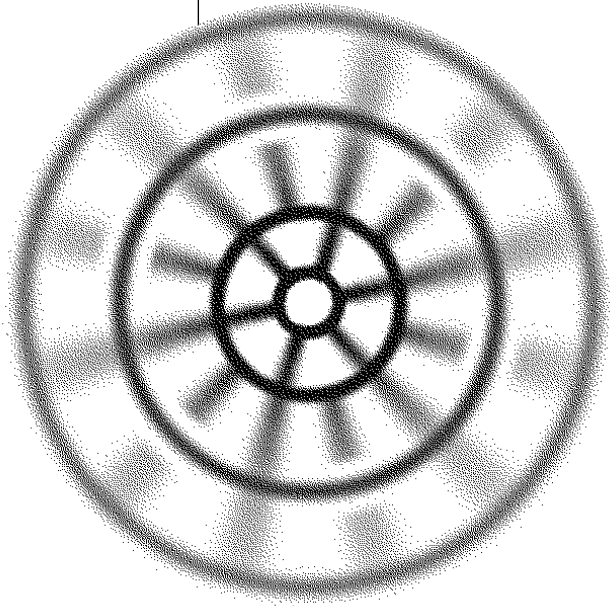
Tässä on oiva tilaisuus muistuttaa klubiveljiä parista asiasta. Klubin pukeutumiskoodiin ei ole tullut muutoksia, joten kun olette tuomassa vieraita kertokaa heille, että "Klubi ei ole publi" vaan solmio ja pikkutakki kuuluvat klubivarustukseen. Haluamme myös tähdentää säännöissä olevaa mainintaa siitä, että kun tuotte vieraita isäntä ei lähde ennen vieraita.

Klubilla tehdään lähiaikoina yksi viime aikojen suurimmista päätöksistä. Klubille haetaan uutta ravintoloitsijaa, joka asen-

teeltaan sopii parhaiten jatkamaan klubi-
hengen mukaista ravintolan vetämistä.
Kiinnostusta prosessi on ainakin herät-
tänyt ympäri maakuntaa ja hakijoita on
käsittääksemme aika paljon. Luotamme
johtokunnan viisauteen sekä tietotaitoon
tässäkin asiassa ja uskomme, että päätös
tulee olemaan mieluinen jäsenistölle.

Klubimestarit kiittävät jäseniä mennees-
tä kaudesta ja toivottavat leppoisaa ke-
sää sekä reipasta kävelyä golfviheriöllä

Jarmo ja Arto

Päätoimittaja johtamassa lehden linjakeskustelua

Päätoimittajalta

Leif Eklöf

■ ■ Klubin kantapöydässä joku klubiveli kertoi japanilaisesta sanonnasta, että jos yhteisöllä kaikki menee oikein hyvin, on syytä kiireesti miettiä, mitä tulisi tehdä, jotta ei alkaisi mennä huonommin. Klubilehden ilme on päätoimittajan näkövinkkelistä katsoen nykyisin hyvä ja juuri sellainen, johon on pyrittykin. Onko siis syytä huoleen?

Lehti on jäsenten tärkein linkki siihen, mitä Klubilla on tapahtunut tai tapahtuu, ja suuri osa tapahtumaselostuksista kertoo sellaisesta, jossa itse ei ole voinut olla mukana. Klubin nettisivujen ohella myös lehti palvelee ohjelmatarjonnan tiedottamisessa. Lehtemme on tärkeällä asialla.

Onkin syytä aika ajoin tarkastella, mikä on lehden linja. Meneekö niin hyvin, että mitään reivaamista ei tarvita, vai tulisiko artikkeleiden ja uutistapahtumien painotusta lehdessä muuttaa, ja mihin suuntaan? Lehden toimituskuntaan kuuluvat kirjoittajat Pekka Ritvos, Yrjö Larmola, Jyrki Vesikansa ja Elias Iirola kokoontuivat päätoimittajan puheenjohtolla maaliskuulla pohtimaan asiaa ja esittelivät näkemyksiään lehden linjauksista Klubin johtokunnalle tämän kuun 6. päivänä. Niistä pohdinnoista, mihin lehdessä halutaan panostaa, tässä jäljempänä muutamia poimintoja.

Sitä ennen kuitenkin pari tarpeellista huomiota Klubilehden kehitysvaiheista. Lehti alkoi ilmestyä keväällä 1981. Sen ilmestymiskertoja lisättiin kahdesta neljään numeroon vuodessa vasta niinkin äskettäin kuin vuonna 1995. Aluksi mustavalkoinen painatus on muuttunut neliväriseksi ja lehden sivumäärä on kasvanut huomattavasti. Lehti on nykyään luettavissa myös Klubin nettisivuilla. Lisäksi osa lehden materiaalista, jolle ei ole löytynyt tilaa lehdestä, on luettavissa netistä, johon tarvittavat viittaukset ovat asianomaisten artikkelien lopussa. Lehden päätoimittajina ja toimittajina ovat olleet monet muistakin yhteyksistä tunnetut ansioituneet klubiveljet. Lehden taitosta on vuodesta 2004 huolehtinut klubiveli Yrjö Klippi.

Poimintoja lehden linjauksista:

Lehden tehtävänä on kertoa Klubin tapahtumista ja muusta toiminnasta sekä olla väline klubin sääntöjen ja perinteiden mukaisten aatteiden edistämiseen omassa keskuudessamme.

Klubilehti on klubin sisäinen tiedotusväline, jota voidaan käyttää myös yhteydenpitoon muihin tahoihin. Se on tarvittaessa propagandaväline jonkin hyvän asian kuten Klubin säätiön toiminnan tunnetuksi tekemisessä.

Lehti ei niukkojen voimavarojensa vuoksi kuitenkaan rönsyile yleisaikakauslehtien suuntaan. Lehden sisällön rungon muodostavat menneen ja tulevan toiminnan selostukset sekä vakiopalstat mm. puheenjohtajalle, päätoimittajalle ja toiminnanjohtajalle. Lehden keskiaukeamalla julkaistaan tietoja Klubin tulevasta ohjelmatarjonnasta.

Klubilehdessä on cover story, jokin käsiteltävä merkittävä aihe, kuten itsenäisen Suomen syntyminen 90 vuotta sitten, Helsingin metropolialue, vuoden 1918 tapahtumat. Näistä aiheista laaditut artikkelit voivat olla muita kirjoituksia laajempiakin. Niiden tasosta ovat lähinnä olleet vastuussa kokeneet kirjoittamisen ammattilaiset, hekin talkoohengessä.

Myös ei-ammattimaiset kirjoitukset ovat välttämättömiä, ne laajentavat kirjoittajapohjaa ja antavat lehdelle tarpeellista familiäärisyyttä, joskaan Klubileh-

teä ei ole kuitenkaan tarkoitettu jäsenen mahdollisen kirjoitteluharrastuksen areenaksi.

Klubilehdessä ei pääsääntöisesti julkaista merkkipäivätekstejä ja muistokirjoituksiakin vain erityisen paljon Klubin toimintaan vaikuttaneista henkilöistä.

Klubin verkkosivujen ja lehden toimintaa tullaan koordinoimaan siten, että Klubilehti voisi poimia verkkokeskustelusta joitakin kultajyväsii. Se voisi tukea nettikeskustelua käsittelemällä paperiveriossaan löytyneitä aiheita laajemmin.

Klubilehden linjaa koskeva muistio on kokonaisuudessaan osoitteessa:

www.klubi.fi/lehdenlinja

Seuraava klubilehti ilmestyy 2.10.2008. Sitä ennen postitetaan kirjeenä jäsentiedote elokuun alussa. Siinä tarkennetaan syksyn toiminnan informaatiota.

Klubilehti toivottaa kaikille lukijoilleen oikein hyvää kesää

Leif Eklöf

Vuoden 1918 jälkimainetta

Helsingin Suomalaisella Klubilla on perinteisesti ollut selkeä näkemys kiistellystä vuodesta 1918. Sitä kuvastaa klubihuoneistossa Sigurd Wettenhovi-Aspan teos Valkoisen kenraalin saapumisesta joukkojensa kärjessä Senaatintorille 16.5.1918. Teoksen lahjoitettiin klubille sen täyttäessä sata vuotta 1976. Siis taistolaiskauden alkaessa hiipua.

Wettenhovi-Aspa oli originelli taiteilija, joka tunnettiin ennen muuta kieliteorioistaan. Niiden mukaan suomi oli sukua mm. muinaiselle egyptille. Sana Libya johtui siis lipeästä ja Venetsia oli Veneen-sija.

■ ■ Tänä vuonna Suomessa on väiteltä vuodesta 1918 kiivaammin kuin pitkään aikaan. 90 vuoden varjo on siis pitkä, vaikka silminnäkijöitä on enää vähän keskuudessamme ja yhä useammalle tapahtumat ovat monen sukupolven päässä.

Klubin historian illassa torstaina, 18. syyskuuta 2008 puidaankin itsenäistymisen murrosvuosien jälkivaikutuksia. Tällöin ei voi tietenkään sivuuttaa myöskään a.o. avaintapahtumia, joita käsiteltiin klubilla jo kymmenen vuotta sitten.

Paneeliin osallistuvat dos. Martti Häikiö, prof. Jyrki Nummi, prof. Esko Salmi ja alustavasti dos. Erkki Tuomioja. Tilaisuutta vetää entiseen tyyliinsä Jyrki Vesikansa ja yleisön toivotaan osallistuvan keskusteluun alkuvaiheista lähtien.

Esille pyritään nostamaan seuraavia

teemoja:

1. Miksi vuosi 1918 on nyt niin vahvasti esillä? Eikö väittely tyyntynyt välillä Pohjantähti-vaiheen jälkeen? Onko keskustelulle siis yhteiskunnallinen tilaus? Reagoidaanko samalla globalisaation paineeseen -- onhan jopa kysytty, mistä saisi aseita uuteen kapinaan? Vai käytetäänkö muistelua poliittisesti hyväksi?

2. Miten tapahtumia tulkittiin tuoreeltaan? Esim. Uusi Suometar käytti ensin kansalaissota-termiä. Milloin luotiin oppi vapaussodasta? Mikä oli nyt juhlitavan Kyösti Kallion sovintopuheen merkitys? Entä SDP:n maltillisten, kuten Väinö Tannerin ja Hannes Ryömän tulkita?

3. Varhemmat kirjallis-taiteelliset tulokset? Vapaussota-kirjallisuuden rinnalla mm. F.E.Sillanpää, Runar Schildt ja Mika Waltari yrittivät ymmärtää molempia osapuolia. Toisaalla oli luokkasotakirjallisuutta. Sankaripatsaita tehtiin, mutta kaihtoiko varhempi elokuva teemaa?

4. Varhempi tutkimus. Miten keskenään kilpailevat vapaussota-historiat erosivat toisistaan? Oliko muuta tutkimusta?

5. Kouluopetus, media ja traditio. Vapaussota-linja oli kauan vahva, mutta mitä kouluissa todella opetettiin, mitä sivuutettiin? Minkä kuvan työväenlehdistö antoi? Kotien ja lähiyhteisöjen tradition merkitys?

6. Talvisota, aseveljeys -- ja sovinto?

puidaan historian illassa

Punakaartilaisia ja etenkin heidän poikiaan lähti talvisotaan, vaikka heidän luotettavuuttaan epäiltiin. Mannerheim puhui 30.11.1939 "vapaussotamme jatkosta", mutta siirsi 1940 lippujuhlan pois toukokuun 16. päivästä, poisti valkoisen hihanauhan univormusta sekä määräsi laskemaan kukat "vakaumuksensa puolesta kaatuneille". SDP puolestaan "salili" jäsenilleen liittymisen suojeluskuntiin. Kuinka syvälekäypä muutos oli?

7. Uusi tilanne -- uudet tulkinnot? Juhani Paasivirta korosti "vaaran vuosina" SDP:n roolia 1917 valtakapuolueena ja käytti Arvi Korhosen päätoimitamassa Suomen historian käsikirjassa (1949) käsitettä kansalaissota. Paasivirta jatkoi aiheen tutkimista, mutta kartettiinko muutoin vaikeimpia kysymyksiä? Kouluopetus tuskin muuttui 1950-luvulla merkittävästi?

8. Väinö Linnan ja Jaakko Paavolaisen merkitys? Paljastiko Linna todella "valkoisen valheen"? Miksi vasta Paavolainen kertoi selkeän kuvan punaisesta ja valkoisesta terroristista? Mikä vaikutti ajan hengen heilahdus uusvasemmistolaisuudesta nuortaistolaisuuteen?

9. Suvantovaiheesta uusiin kiistoihin ja näkökulmiin? Saavutettiin 1980-luvulla tutkimuksessa ja yleisessä mielipiteessä kohtuullinen konsensus kansalaisodan ja kansallisen tragedian hengessä? Avasiko Neuvostoliiton ja YYA:n kaatumi-

nen portit vapaussota-näkemyksen elpymiselle? Mistä nousi sisällissota-painotus? Mikä oli sotasurmaprojektin saldo? Uusimmat kirjalliset ja elokuva-aallot? Irtaannutaanko taiteessa toisinaan jo pyrkimyksistäkin dokumentaarisuuteen ja nähdään 1918 vapaan, jopa absurdin dramatiikan lähtökohtana?

10. Entä tästä eteenpäin? Mitä pitäisi vielä tutkia? Mitä opettaa kouluissa? Tarvitaanko muistomerkkejä, muistopäiviä, museoita tai muita symboleita? Onko kansa yhä jakaantunut ainakin kolmeen leiriin? Innostaako teema edelleen taiteilijoita?

Tervetuloa keskustelemaan ja kuuntelemaan asiantuntijoita!

Jyrki Vesikansa

*Kunniakäynnille sankarihaudoille Vanhan kirkon puistossa osallistui niin sotamarsalkka Man-
nerheim kuin von der Goltz, jotka olivat 1918
kilpailleetkin keskenään.*

Toukokuun 16. päivä oli 1920- ja 30-luvuilla itsenäisyyspäivää keskeisempi juhla. Myös Helsingin valloitusta huhtikuussa 1918 juhlittiin säännöllisesti. Tapahtuman 20-vuotisjuhlaan saapui kenraali Rüdiger von der Goltz joukkoineen. (Suomen valokuvataiteen museo/ Uuden Suomen kokoelma)

Eteläsatamassa von der Goltz tarkasti suojeluskunnan kunniakompanian kenraali Hugo Östermanin kanssa.

Helsingin valtauksen muistoa juhlittiin 1938 isolla paraatilla. Vielä näyttävämpi tilaisuus oli kuitenkin 16.5.1938.

Punainen hallinto toimi improvisoiden

Ahdistuksen Helsinki 1918

Tunnelma Helsingissä punaisena keväänä 1918 oli latautunut ja painostunut mutta melko rauhallinen, tammikuun lopulta valloituspäiviin huhtikuun 12. ja 13. päivään asti. Ravintolat ja kahvilat olivat auki, tarjonnaltaan niukkoina, elokuvateatterit pyörivät amerikkalaisia mykkäkomedioita, kaupat olivat avoinna. Venäjän laivasto täytti Eteläsataman, Katajanokan ja Hietalahden rannat, osaksi valkoisiksi tuhrattuina, kuin suoraan jäästä kasvavina. Raitiovainut kulkivat, melkein siihen hetkeen asti, jona saksalaisten etujoukot jo hiipivät Töölön viertotiellä (Mannerheimintiellä) ja Alppilan kallioilla.

Perunajono nykyisen Mannerheimintie 16 kohdalla. Valokuvaaja Ivan Timihasero

■ ■ Kaupungin punainen järjestyspäällikkö Edvard Nyqvist yritti pitää järjestyksestä huolta. Ukaaseja julkaistiin lehdissä ja sähkötolpissa. Jos ravintola-annokseen kuului lihaa, samalla kertaa ei saanut tarjota voita eikä juustoa. Hajuvesiä ei saanut käyttää köyhemmän väen ärsyttämiseksi (eikä, vaikkei tätä sanottu, jottei kieltolain vallitessa liioin kölninvesi olisi janoisten houkutusena). Elisabetinkadun lyseossa säilytettäville valkoisille vangeille sai viedä ruokaa, mutta ei kenellekään yksityisesti, vaan kaikille jaettavaksi. Makeisia ei saanut viedä. Vielä 9.4., kolme päivää ennen kaupungin valtausta, Nyqvist huolehti siitä, että talonomistajat, isännöitsijät ja pihamiehet "varhaisen kevääntulon vuoksi" poistaisivat lumen, jään ja hevosensannan kaduilta 24.4. mennessä. Kaikki ajan oloissa aivan järkeviä määräyksiä.

Tarkastuksia ja pidätyksiä tapahtui, myös öisin. Murhiakin. Ulkonaliikkumiskielto oli iltayhdeksästä, sittemmin iltakahdeksasta aamukuuteen. Junalla kaupungista sai matkustaa vain punaisen hallinnon passilla tai muun, työnantajan antaman uskottavan kirjallisen selvityksen nojalla. Turkuun ja Poriin pääsi, periaatteessa, ja Pietariin, helmikuun alussa myös Tampereelle, sittemmin vain "norrut". "Epäilyttävältä näyttävien" matka estettiin. Lähiseudun maalaiset - Espoosta, Nurmijärveltä, Sipoosta

1918

ja Herttuaniemestä ym. - saivat tuoda tuotteitaan kaupalle. Monesti tutut asiakkaat ehtivät ostoksille ennen punaista elintarvikelautakuntaa, joka koetti pitää huolta korttiannoskuponkien katteesta. Oli piiritystunnelma. Virastaan pidättäytyneet porvarilliset virkamiehet kuitenkin promeneerasivat vapaasti kaupungilla, harvoin sattuvista väkivaltaisista kohtauksista huolimatta. Raitiovaunuja herasväki boikotoi, koska ne eivät olleet lakossa. Ajan valokuvista ilmenee, että lyhytlaheisia lakkipäisiä pikku katupoikia vilisi kaikkialla - vieläpä vielä Siltasaaren punaisten antautumispäivänä 13.4. Siltasaarenkadun varsilla katsomassa, kuinka valkoisen lipun johdattamat antautujat kulkivat kohden Pitkäsillan pielen konekiväärejä.

Helsinki lähes tyhjeni punaisista puolustajista

Helmikuun alussa punaisten joukkoja si-toivat etelään Kirkkonummen ja Sipoon valkoiset, mutta kun nämä olivat poissa pelistä, yhä enemmän osastoja siirrettiin pohjoiseen, ensin Tampereelle ja sitten Lempäälän rintamalle. Saksalaisten lähestyessä Helsingissä oli melko vähän punakaartilaisia. Kuten sodan aloittaminen oli traaginen väärintarvointi, myös Helsingistä taisteleminen oli traaginen väärintarvointi. Väki ei riittänyt.

On väärin kuvitella Helsinkiä pelilau-

daksi, jolla oli vain punaisia ja valkoisia nappuloita. Suomalaiset punakaartit ja venäläiset matruusi- ja sotamiesjoukot eivät astuneet yhtä jalkaa. Venäläisiä sotilaita ja matruuseja omaisineen matkusti Pietariin, kun luvan saivat. Katajanokan kasinossa majailivat mustalippuiset anarkistit, jotka eivät kuunnelleet ketään. Suomenruotsalainen pääoma yritti pysyttellä erossa sodasta, vaikka maanalaisessa valkokaartissa ('kellarijääkäreissä', Pietarissa vangittujen 'kalterijääkärien' mukaan kehitetty pilkkanimi) oli paljon ruotsinkielisiä. Maltilliset sosiaalidemokraatit, kuten Elannon johtaja Väinö Tanner, pysyttelivät erossa kapinasta.

Kaupunki oli täynnä hiljaista kuhinaa. Punaisten tukikohtia olivat santarmitalot Ratakadulla (nykyinen suojelupoliisin talo); Korkeavuorenkadulla Johanneksen kirkkoa vastapäätä; Bulevardin ja Albertin kulmassa (sittemmin Neuvostoliiton suurlähetystö, jonka omat pommittivat talvisodassa); kenraalikuvernöörin virkatalo Vuorimiehenkatu 1 (sittemmin merenkulkuhallitus); palokunnan torni Korkeavuorenkadulla; Borgströmin tupakkatehdas Meritullissa. Joukkoja keskitettiin Uudenmaan kasarmiin Kruunuhakaan, Turun kasarmiin (Lasipalatsin paikalle), Kaartin kasarmiin, uudelle rautatieasemalle, jonka torni oli vielä rakennustelineissä, Ruotsalaiseen teatteriin. Keisarillisessa palatsissa (nyt presi-

*Klubin omistama Vettenhovi-Aspan taulu
voitonparaatista 16.5.1918*

1918

dentinlinna) majaili venäläisen sotaväen vallankumousneuvosto. Vastaavaan virkakäyttöön oli otettu Senaatin linna, Smolna, Ateneum, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran talo ja monta muuta. Kiviset koulurakennukset olivat sairaaloina. Hajasijoituksesta johtui, että vaikka päälliköitä oli nimitetty, tykistönpäällikkö, kuularuiskupäällikkö, sairaaloiden päällikkö ynnä muita, yhtenäinen johto oli mahdotonta. Kaupunkitaistelu oli laji, jota eivät osanneet punaiset eivätkä valkoiset harrastelijasotilaat. Saksalaiset osasivat.

Hyökkääkö zepeliini? Tulevatko sukellusveneet?

Sukellusveneet ja zepeliinit olivat mystisiä aseita, joita kaupungissa pelättiin. Suomenlahti oli katkaistu sukellusveneverkoin, ja verkkoja oli myös Helsingin väylillä ulkomeren tuntumassa, mutta kun ne olivat miinanlaskukomppanioiden miehistön tiedossa, tieto vuoti ja myös saksalaiset saivat ne tietoonsa hyvissä ajoin.

Sadoissa helsinkiläiskodeissa neulottiin lämmittäviä vaatteita ja voideltiin voileipiä Helsingin valkoisen kaartin miehille, jotka harjoittelivat kivääriotteita sukkasillaan yksityisasunnoissa. Nuoret naiset kuljettelivat aseita ja panoksia käsipuuhkissaan ja päällysvaatteidensa alla piilopaikasta toiseen. Jännää. Punainen

vartija ei hevin uskaltanut nuoreen porvarisnaiseen kajota. Sosiaaliset luokkarajat olivat käytöksessä voimassa.

Punakaartin mobilisaatio tammikuun lopussa myöhästyi aseiden jakelun kangergelun vuoksi sen verran, että vangittaviksi määrätyt senaattorit ehtivät painua maan alle tai viimeisellä junalla valkoiseen Vaasaan. Senaatin rämöpääpuheenjohtaja P.E. Svinhufvud yritettiin muka lentämistä kokeilevana insinöörinä toimittaa lentokoneella pohjoiseen, hyväuskoisten punaisten edestä, mutta tuuli esti lennon. Uusi suunnitelma toteutettiin menestyksellisesti meritse.

Senaattori Svinhufvud laivakaapparina

Helsingin edustan umpi- ja ahtojäissä operoi useakin jäänmurtaja, aluksi avustuen laivaliikennettä sekä Pietariin että Tallinnaan. Helmikuun lopussa saksalaiset valtasivat Tallinnan, ja tilanne muuttui. Tehtiin suunnitelma jäänsärkijä Tarmon valtaamisesta ja senaattorien Svinhufvudin ja Jalmar Castrénin kuljettamisesta Tallinnaan. Aluksen kapteeni Nikolai Teljagin tuli mukaan juoneen, hankkeen johtajaksi nimitettiin merikapteeni Ilmari Jokinen, joka sai - tämän päivän näkökulmasta huvittavastikin - eräänlaisen kaapparivaltakirjan merenkulkuhallituksen pääjohtajalta Gustaf Wredeltä. Valkoiset kaapparit kätkeytyivät laivaan, mutta

1918

luutnantti Y.J. Roos saatteli arvovieraat, senaattorit, jälleen muka insinööreinä, avoimesti laivan salonkiin, ja esitti laivan päällystölle Itämeren laivaston vallankumouksellisen keskusneuvoston määräyksen lähteä tarkastamaan avoveden reunassa olevia, jäiden mahdollisesti vaurioittamia laivoja. Sodankäynti siviis-tyksmaissa on myös propuskujen sotaa.

Kun Viron ranta oli näkyvissä - se näkyy matalaan alukseen myöhemmin kuin nykyisten huviristeilijäin yläkannelle - salaliittolaiset hyökkäsivät ("browningit ojossa", kertoo lähde) ja ilman mellakkaa erottelivat laivan väen myötämielisiin ja epäröiviin. Epäröivät, ja selkensä suojataksaan pyynnöstään myös kapteeni Teljagin, pantiin arestiin, leijonalippu vedettiin mastoon, ja matkaa jatkettiin. Kun saksalainen lentokone näki mastossa punaisen (leijona)lipun, se vaihdettiin kiireesti valkoiseen pöytäliinaan. Tallinaan tulo herätti saksalaisissa hämmästy-ystä. Tulijat olivat kielitaitoisia miehiä, ja matka jatkui kohti Berliiniä, jossa Svinhufvud pyysi korkealta sodanjohdolta tukea Suomeen.

Mannerheimin suureksi ärtymykseksi. Mannerheim ajatteli pitemmälle, ymmärsi, etteivät saksalaiset olleet Suomeen tulossa vanhoja kulttuurisuh- teita lämmittämään, vaan tavoitteenaan Murmanskin jäätön satama ja sen suuret tavaravarastot, sanoipa Brest-Litovskin

rauhansopimus mitä hyvänsä. Hyvin va- likoivasti oli Leninkin puoleltaan sopi- musta noudattanut.

Pelastiko Staffans Helsingin?

Zeppeliini ja sukellusvene eivät olleet ai- noita, mitä Helsingissä pelättiin. Jo vuosi- sadan alussa oli aatelissäädyn kokoukses- sa Ritarihuoneessa jääty kuuntelemaan, miten Viaporin tykistöharjoitukset täri- syttivät salin ikkunaruujuja. Tunnettiin sekini salaisuus, että Helsinki oli jaettu maaliruutuihin siltä varalta, että kaupun- ki olisi saksalaisten hallussa. Saksalaisten mairinnousua oli pelätty vuosikymme- niä; siksihän Helsingin - Pietarin rata kul- kee sisämaassa eikä rantaa pitkin.

Olen Klubin lehdessä 3/2005, ve- neretken kuvauksen yhteydessä (jos- ta kirjoittajan nimi on pudonnut pois) esittänyt kysymyksen: Pelastiko insinöö- ri Staffans Helsingin? Viaporin merilin- noituksen tykit, jotka kaarena varjelivat kaupunkia Miessaaresta Villinkiin, olivat useimmat käännettävissä satakahdek- sankymmentä astetta. Niin kauan kuin linnoituksen sotaväki pysyi aloillaan, lin- noitus oli rauhallinen, periaatteessa sul- jettua aluetta. Kun päällystö nyt eleli hil- jakseen, se sai olla, eihän vallankumouk- sellisilla ollut käytettävissään muitakaan hallinnon, merenkulun, modernin linnoi- tustekniikan ja tykistön asiantuntijoita. Miehistö oli osaksi vallankumouksellisia,

osaksi syrjässä pysytteleviä puolalaisia ja baltteja, imperiumin rakoillessa epäluotettaviksi osoittautuneita ja rintamalta siirrettyjä. Suomalainen punakaarti halusi saaria itselleen. Venäläiset jarruttelivat. Oli toiveissa, että Brest-Litovskin pykälien mukaisesti Venäjän laivasto saisi vesien avauduttua purjehtia Pietariin, ja linnoitus tarvittiin selustasuojaksi.

Valkoisella puolella tehdyn suunnitelman mukaisesti Kone- ja Siltaosakeyhtiön konepajan johtaja Allan Staffans keräsi joukon, lähimpänä miehenään ylityönjohtaja Juho Vanhanen, ja runsaiden kolmen viikon aikana jäätä kulkien kiersi saaret ja purki tykeistä lukot huoltotöiden varjolla. Taas oli turvana propuska, jolla linnoituksen komentaja eversti Kovanko antoi luvan huoltotöihin. Sitä osaa paperista ei ole syytä ihmetellä, olihan Kone ja Silta toimittanut linnoitukseen paljon tykkikalustoa. Kovanko jätti huoltoa koskevan tekstin ja allekirjoituksensa väliin tyhjää tilaa, johon Staffans toisella kirjoituskoneella - ero on selvä - lisäsi luvan tykinlukkojen purkamiseen. Lukot kyllä varastoitettiin linnoitussaaariin venäläisten silmien alla, mutta syyttimet tuotiin maihin tai hätätilassa poljettiin lumeen.

Brest-Litovskin sopimus ja sitä sovelletaan 5.4. tehty Hangon sopimus edellyttivät linnoituslaitteiden riisumista. Miksi työ piti tehdä salaa? Operaatiosta tiesivät, aivan ilmeisesti, niin Saksan pää-

esikunta kuin bolševikkien sodanjohto Pietarissa. Ainoa, jota petettiin, oli Helsingin punakaarti. Lenin oli nähnyt taistelun Suomesta tässä vaiheessa toissijaiseksi. Ensisijaista oli pelastaa bolševikkien vallankumous Venäjällä, ja se edellytti raskasta rauhaa Saksan kanssa. Suomen punaiset sen sijaan Lenin uhrasi, toistaiseksi. He saivat maaliskuusta lähtien jäädä oman onnensa nojaan. Kun tykit lamautettiin, eivätpähän olleet sitten saksalaisetkaan Viaporissa ampumassa poistuvaa punalaivastoa selkään.

Punakaarti tuotti tykinriisujille tiukoja tilanteita. Mutta todellinen juoni, syyttimien poisto, jäi riittävän pitkäksi aikaa salaan. Merilinnointus mykistyi. Stafansin joukko jatkoi työtään vaientamalla laivatykkeitä Pohjoisrannassa, Katajanokalla, Eteläsatamassa ja Hietalahdessa.

Unohdetut sankarit

Toukokuun 12. päivänä leijonalippu nostettiin Gustafsvärdirin vallille. Liehukoon se tässä aina, julisti P.E. Svinhufvud, ja ruotsalaisten vapaustaistelijain tyrmistykseksi ilmoitti, että Krepost Sveaborgin nimi tästälähin oli oleva Suomenlinna. Myös suomalainen nimimuoto Viapori piti unohdettaman. Luumäen mies Svinhufvud oli ottanut omakseen Nivalan miehen Kyösti Kallion tekemän nimiehdotuksen. Kukaan stadilainen tuskin moista olisi tarjonnut. Muutama Gus-

1918

tafssvärdin tykeistä oli saatettu kiireesti ampumakuntoon kunnialaukauksia varten, luultavasti Staffansin miesten voimin.

Heitä ja heidän urakkaansa ei kiitospuheissa mainittu.

Staffans sittemmin pelasti kaksi telakkaa, Crichtonin ja Vulcanin, sodanjälkeisellä konkurssilla yhdistämällä ne, ja rakennutti suuren osan itsenäisen Suomen

kauppa- ja sotalaivastoa. Varmasti hän olisi rakentanut sotakorvauslaivojakin toisen maailmansodan jälkeen, jos olisi elää saanut.

Yrjö Larmola

Lähteitä:

Sampo Ahto, Sotaretkillä. Teoksessa Itsenäistymisen vuodet 1917 - 1920, osa 2. Helsinki 1993

O.V. Itkonen, Sankareita, sotavankeja. seikkailijoita. WSOY, Porvoo 1929.

Osmo Rinta-Tassi, Kansanvaltuuskunta punaisen Suomen hallituksena. Valtion painatuskeskus, Helsinki 1986.

Thure Svedlin, Kamp och äventyr i röda Finland I - II. Schildts, Helsinki 1918

Heikki Tandefelt, Kuinka Suomenlinna valloitettiin v. 1918. Teoksessa Helsingin valtaus - Helsingfors intagning. SKS:n kirjapaino, Helsinki 1938.

Suomen Kansanvaltuuskunnan Tiedonantoja 1918 -julkaisusarja (suomeksi ja ruotsiksi).

*Työmies, vuosikerta 1918**Helsingin Suomalainen Klubi on pitkään harjoittanut yhteistyötä muiden Suomessa toimivien klubien kanssa erityisesti biljardin jalolla saralla.*

Lappeenrannan Kerhon ja Tampereen Kauppaseuran kanssa harjoitetun kilpailutoiminnan ohella Klubi on mukana ns. yhteistoimintaklubien toiminnassa. YT-klubeja on Suomessa yhteensä 20 klubia eri puolilta Suomea. Niiden joukossa on oman klubimme kanssa samaa ikäluokkaa olevia suomalaisia klubeja mm. Tampereelta ja Oulusta sekä kauppa- ja liikemiesklubeja mutta myös paikallisia pääasiassa biljardin ympärille rakentuneita kerhoja.

Eteenpäin!

- TERVEISIÄ Karjalasta, veljet!
 - Kaukaakinko?
 - Kannakselta. Karjalan lennosto ja Ilmailumuseon säätio järjestivät Suomen ensimmäisen maalentokentän 90-vuotisjuhlan.
 - Missä semmoinen on?
 - Se oli Antrean rautatieaseman vierellä olevan Pähkjärven rannalla. Se toimi vapaussodan Vuoksen rintaman komentajan alaisena ensin jäällä, mutta jään haurastuessa rakennettiin rannan pellolle maalentokenttä. Kun routa pehmeni, kenttä siirrettiin Lappeenrantaan, jonne syntyi maamme ensimmäinen pysyvä maalentokenttä. Antreaa pidetään sotilasilmailumme alkukotina, jossa aloitettiin myös taitolennot ja yleisölennot. Lappeenrannassa alkoi lentokoulutus.
 - Olihan Tampereenkin rintamalla joitain lentokoneita valkoisilla sekä punaisilla.
 - Kreivi von Rosenin kone saapui Vaasaan ensimmäisenä ja ensimmäinen sotalento tehtiin Vilppulan rintamalla, mutta samoihin aikoihin perustettua Karjalan lento-osastoa ja -kenttää pidetään vapaussodan tärkeimpänä lentotukikohtana..
 - Mistä sinne saatiin koneet?
 - Ruotsista ja Saksasta osina. Ne koottiin järven rannalle rakennetuissa halleissa ja siipiin maalattiin hakaristit. Mutta niitä saatiin myös Venäjältä.
 - Venäjältä?
 - Viipurilaissyntyinen Venäjän armeijan lentokapteeni Aleksander Torikka ystävineen kaappasi Pietarin lähellä olevasta boševikkien lentohallista viisi konetta ja lensi ne Antreaan. Lentohal-

lin vartijat nukutettiin eetterillä terästyntyä konjakin avulla.

Kaappaajat saivat suomalaiset nimet ja sotilasarvot.

- Yhtä ja toista olen vapaussodasta kuullut, mutta en tätä.

- Kapteeni Torikalla oli kova kohtalo. Hän oli rajavartiolaitoksen palveluksessa keväällä 1940 vetämässä Moskovan rauhan uutta rajalinjaa, kun venäläiset kaappasivat hänet.

- Olipa kostajalla pitkä käsi.

- Torikan pojat saivat vasta 1998 lukea Helsingin Sanomista uutisen venäläisen professorin Galitskin kirjasta, joka kertoi suomalaisten sotavankien kohta-loista Neuvostoliitossa 1939–1953. Isän nimi oli 1941 teloitettujen luettelossa.

- TALVEN ja kevään 1918 kipeitä tapahtumia on muisteltu runsaasti tänä keväänä.

- Siinä on ollut voimakas häivähdyksinä punaista. Aseelliseen kapinaan laillista hallitusta vastaan nousseet ja väkivaltaanteet aloittaneet punaiset on pyritty kuvaamaan viattomiksi uhreiksi, valkoiset Mannerheimia myöten julmiksi teollittajiksi.

- Mannerheim on Pispalan kostonkelin synnyttämän Uralin perhosen mielikuvituksella leimattu jopa homoksi ja pyöveliksi.

- Tuntuu kuin mediakentän yli olisi tulvahtanut punertava tsunami.

- Punaisten aloittamasta väkivallasta kimmastuneet valkoiset menivät kostonaan liian pitkälle. Tavalliset rivimiehet olisi pitänyt vapauttaa rankaisematta heitä ja heidän perheitään. Ei niinkään

KANTAPÖYTÄ

kunnioituksesta heidän vakaumustaan kohtaan – jos sitä aina edes oli – vaan säälistä ja myötätunnosta.

- Mannerheimhan kielsi teloittamasta väkivallantekoihin osallistumattomia ja esitti armahtamistakin.

- Punakaarteihin menijöitä joutuu joskus ymmärtämäänkin. Jos minä olisin ollut kartanonomistajan häätämä torppari tai teollisuuspatruunan maantielle potkaisema työtön, olisin varmaan mennyt mukaan. Monia pakotettiin.

- Traagista oli se, että heidän yhteiskunnalliset tavoitteensa olisivat toteutuneet itsenäisessä Suomessa ilman kapinaa ja sen aiheuttamia murheita.

- Toivottavasti historia ei toistu. Nyt ovat häätäjänä ahneet kansainväliset sijoittajat.

- JOTKUT punaisten perilliset vaativat valkoisten perillisiltä anteeksipyyntöjä.

- Kenen pitäisi pyytää anteeksi mitä ja keneltä, kun väkivallan tekijät puolin ja toisin ovat jo kauan maanneet maan alla?

- Jos lähdetään anteeksipyyntövaatimusten tielle, silloin punaisten perillisten pitäisi pyytää Suomen kansalta anteeksi sitä, että heidän isovanhempansa yrittivät estää maamme itsenäistymisen. Pyytää anteeksi itseltäänkin.

- Kuinkahan paljon valkoisia olisi teloitettu tai ajettu Siperiaan, jos punaiset olisivat voittaneet? Ja myöhemmin Stalinin vainoissa, eikä silloin olisi kysely, minkä värinen nauha oli ollut käsivarressa?

- Rikokseksi olisi riittänyt se, että on suomalainen.

- Minkähän vuoksi monien punaisten jälkeläisten on vaikea tunnustaa sitä, että valkoisten voitto oli onneksi heillekin?

- Fiksit ja rehelliset ovat sen tehneet – Väinö Tannerista lähtien.

- ENNAKKOUUTISET kertovat, että tasavallan presidentti kunnioittaa läsnäolollaan kapinallisten muistojuhlaa Tammissaarella mutta ei itsenäisyytemme vahvistaneen vapaussodan juhlaa Finlandiallossa.

- Hm... koko kansan presidentti...

- KUULES, veli veteraani! Olet ollut pöydässämme kovin vaihtelias.

- Olen kuunnellut keskusteluanne. Me valkoisten ja punaisten jälkeläiset olimme Summassa, Äyräpäässä, Taipaleenjoella, lhantalassa ja monessa muussakin paikassa rinnakkain. 94 000 kaatuneen ja yli 200 000 haavoittuneen joukossa oli molempia. Se, mikä 1918 saavutettiin, se yhdessä turvattiin. En ymmärrä, miksi parantuneita haavoja revitään auki. On yhdessä työllä, koulutuksella ja turvallisuuspoliittisin toimin pyrittävä säilyttämään kipein kokemuksiin saavutettu ja raskain torjuntavoitoin turvattu itsenäisyys jälkipolvillemme toivoen, että ne jättävät maamme lapsilleen vielä parempana ja turvallisempana kuin sen meiltä saavat. Peruutuspeiliin tuijottamalla ja sen näkymistä kiistelemällä ei päästä turvallisesti eteenpäin.

Pöytälainen

Kirjaston kuulumisia

Yrjö Larmola: Tinasotilas

Käteän mahtuvaa historiaa.

Atena 2008 Isbn 978-951-796-529-3

■ ■ Edellisen lehtemme juuri ilmestyttyä sai kirjastomme tekijältä,aktiiviselta klubiveljeltämme, hänen uusimman kirjansa. Suoraan kirjapainosta.

Kirja sopii mainiosti ”Pojat Suomalaisella Klubilla”-henkeen. Olemmehan suurin osa sitä ikäluokkaa, että olemme lapsuudessamme leikkineet tinasotilaila.

YL kertoo niiden historiaa ja mitä erilaisia joukkoja ja hahmoja on tehty ja mistä syystä.

Pääsääntöisesti hän keskittyy omassa kokoelmassaan oleviin hahmoihin.

Hankintaseikkailuita kertoessaan YL antaa aavistaa mitä kaikkea voi sisältyä tinasotilaiden ja varsinkin niiden keräilyn maailmaan.

Kirjan kaikki 51 kuvaa on otettu YL:n oman kokoelman esineistä(Yrjöllä on ilmeisen komea kokoelma). Nämä kuvat jäsentävät kirjan loppupuolen mukavaksi historialliseksi oppitunniksi, sillä YL antaa aika suoraviivaisia tulkintoja maailmanhistoriamme eri vaiheista.

Pelkästään näihin tulkintoihin tutustuminen kannattanee!

Suosittelen kirjastossamme käyntiä ja Yrjö Larmolan Tinasotilais lukemista.

Pertti Mäkelä

KIRJASTO KIITTÄÄ

■ ■ Klubilehtemme numerossa 1/2008 esitetty selvitys kirjastomme materiaalin lahjoitusalkuperästä toi kevään myötä kirjastoomme useitakin klubiveljien kirjalahjoituksia joista täten kiitämme lahjoittajia.Uudet teokset on nyt koodattu ja asetettu kirjaston tietojärjestelmään kirjaston ”työmyyrien” Hans Fredrikssonin, Kauko Lehden, Pertti Mäkelän ja Ilmari Ojalan työpanoksilla. Myöskin tietojärjestelmää on edelleen kehitetty ja monipuolistettu. Toisin sanoen, kirjasto ei ole muumio vaan se elää aktiivisesti tätä päivää kuten klubimmekin. Tervetuloa toteamaan!

Kauko Lehti

KAIKENLAISIA KULTTUUREJA!

Pelkkä silmäys Helsingin katukuvaan osoittaa otsikon ajankohtaisuuden. Globaalisuuskehitys ei sitä vähennä. Ei ehkä ole haitaksi tutkaila monikulttuurisuutta yleensä ja vieraita tapakulttuureita erityisesti. Tällöin joudumme elävän elämän arkipöydällä tasolla katsomaan milloisista palikoista suomalainen rakentaa maailmankuvansa, miten se liittyy muun maailman kuvaan meistä ja mitä tapahtuu niiden kohdatessa. Aihe on sikäli haastava, että sanaan "vieras" eli "outo" sisältyy yleensä negatiivinen tunnelataus ja sen yli meidän on päästävä.

■ ■ Taustaksi sen verran omista kokemuksistani, että kiinnostukseni erilaisiin kulttuureihin heräsi jo talvisodan aikana, kun vilkas viipurilaispoika joutui silloisesta kansainvälisyyttä arvostavasta miljööstä ja karjalaisen keittiön parista evakkoon Pohjanmaalle vakaan körttikansan suolalla maustetun kahvin ja kampsukeittojen vaikutuspiiriin. Eniten lapsen mieltä hämmensi se, että moni Viipurissa normaali asia olikin Pohjanmaalla yllättäen "syntiä". Kulttuurishokkia kerrakseen.

Vaikutelmat kulttuurieroista ja kiehto- vasta maailmasta vain vahvistuivat, kun käytin koko kesän v. 1951 ajamalla polkupyörällä Roomaan - ja takaisin. Ruo-

honjuuriton kokemuksia elpöyvässä Euroopassa. Ehkä se vaikutti uravalintaankin. Sittenmin neljäkymmentä vuotta ulkoasiainhallinnon virkamiehenä ovat suoneet minulle tilaisuuden tehdä havaintoja kaikissa maanosissa, suurkaupungeista ja Borneon viidakoista Etelä-mantereelle

Lähdemme siis suomalainen näkökulmasta, mutta aiheen laajuus, "vastakulttuurien" lukuisuus pakottavat käsittelemään sitä vain yleisellä tasolla. Kiintopisteeksi kuitenkin syytä antaa eräs yleispätevä elämän fakta: Ympäristö lyö aina läpi, siitä ei päästä mihinkään. Niinpä suomalaisen yrityksen Saksan-filialissa ei välttämättä sinutella, Japanissa vastaavasti kumarrellaan herkemmin, puhutaan hillityn kunnioittavasti ja pu- keutumisen on huolitellumpaa. Jopa todella ylikansallisen YK:n itsensä pää- majoissa ollaan selvästi "amerikkalaisia" tai "sveitsiläisiä" riippuen siitä, ollaanko New Yorkissa vai Genevessä. Asetelma on aina sama, olimmepa me suomalaiset ulkomailla, toisten armoilla, tai va- listuneina isäntinä määräämässä tahtia omassa maassamme: Ympäristö määrää työmiljöön tavat.-

Erilaisten kulttuurien kirjo on tosi- aan niin valtava, ettei yhteen vieraaseen "mallikulttuuriin" keskittyvä case study

ole mielekäs tai edes mahdollinen muita sortamatta. Jo Euroopan tasolla on ylivoimaista yrittääkään samalla kaavalla ymmärtää esim. brittejä ja italialaisia, pohjois- ja eteläsaksalaisia, balkanilaisia ja pohjoismaalaisia, puhumattakaan muiden maanosien asukkaista. Siksi olen päätenyt käsittelemään

1. Yleismaailmallisesti päteviä perussääntöjä ja
2. Suomalaisten kuvaa maailmasta ja maailman kuvaa meistä, sillä vain tiedostamalla oman paikkamme osaamme arvostaa toisiakin ja toimia oikein.

Kaikki inhimillinen kanssakäyminen on pohjimiltaan viestintää. Monikulttuurisessa miljöössä viestien oikein ymmärtämisen tärkeys korostuu: Mikä on puhekuppanin todellinen viesti? Hän sanoo jotakin, mutta mitä hänen kulttuuritaustansa pakottaa hänet jättämään sanomatta - tai mitä se pakottaa hänet sanomaan? Puhuuko hän totta, vaikka ei saakaan katsoa Sinua silmiin? Eleet tai eleettömyys ovat myös viestejä. Mitkä asiat kuuluvat miehille, mitkä naisille, mitkä teemat ovat tabuja?

Jos - ja kun - viestit luetaan väärin suuntaan tai toiseen tai pahimmassa tapauksessa molempiin suuntiin, on väärinymmärrys taattu ja hyväkin asia kaatuu, kirjaimellisesti, jo kättelyssä.

Jos - ja kun - viestit luetaan väärin suuntaan tai toiseen tai pahimmassa tapauksessa molempiin suuntiin, on väärinymmärrys taattu ja hyväkin asia kaatuu, kirjaimellisesti, jo kättelyssä.

KAIKENLAISIA KULTTUUREJA

Siksi on paikallaan käydä läpi ja tiedostaa yleismaailmallisesti pätevää perussanastoa, "kivääriotteita": Mitä on kulttuuri ja mitä on kulttuuriin ja kansainväliseen kanssakäymiseen - myös ja nimenomaan yksilötasolla - liittyvä kohteliaisuus:

- Kulttuuri on opittua, ei perittyä. Ympäristömme opettaa ja suorastaan pakottaa meidät toimimaan, jopa ajattelemaan ja asennoitumaan tietyllä, sen ikioman "kulttuurin" hyväksymällä tavalla.

- Kulttuurimme opettaa meille, kuinka havaita ja selittää meitä ympäröivää maailmaa ja sen ilmiöitä. Mitä näemme ja tunnemme määräytyy sen mukaan kuinka kulttuurimme on opettanut meitä näkemään ja tuntemaan.

- Tietty käyttäytymismalli toimii aivan eri tavoin eri kulttuureissa. Sama käytös voi saada toisessa kulttuurissa täysin erilaisen tulkinnan ja vastaanoton.

Tiedostamattomat kulttuurierot koetaan useinkin vastapuolen karkeutena tai typeryytenä.

Kulttuuri määrää myös sen, mikä missäkin päin maailmaa on kohteliasta. Ei ole haitaksi tiedostaa seuraavat kolme perustyyppiä:

1. "Yli puolivälin vastaan tuleva". Läheisyys heti kättelystä, lämpimän ilmapiirin luominen, lähes kouristuksenomai-

nen yhteisyys ja myönteisyys. Syleilevät, "back-slapping" poskisuudelmia viljelevät latinot, slaavit ja eräät Levantin kansat ovat tyypillisiä esimerkkejä.

2. "Kotini on linnani". Yksityisyyden kunnioittaminen, itseriittoisuus tai epävarmuus, toisten rauhaan jättäminen; etäisyys on hyve. Hyvä, jos puhutellessa suostutaan vastaamaan ja silloinkin pidättyvästi. Kuulostaa kotoiselta, kuin aamubussi Hämeessä, mutta tavataan muuallakin.

3. "Vaikeaselkoinen tai erittäin vaikeaselkoinen". Ehdoton peruskorrektius, korostetun hyvät tavat, mutta samalla vastapuolen kunnioittamista korostava itsensä vähättely, pelivaran jättävä epämääräisyys, vaikeasti tulkittavat vihjailut joiden takana piilee puhujan horjumaton omanarvontunto. Tulee etsimättä vastaan Itä-Aasiassa.

Mitkä sitten ovat suomalaisten lähtökohdat kansainvälisessä kanssakäymisessä?

Kiitos rajamaa-asemamme, me suomalaiset olemme saaneet runsaasti vieraista kulttuurivaikutteita ja olemme niihin reagoineet omalla tavallamme, omista lähtökohdistamme. Esimerkkinä käynee Lallin ja piispa Henrikin neuvottelutyyli. Sittemmin erilaiset siirtomaaherrat, Rothoviuksista tsaareihin ovat yrittäneet lyödä leimansa meihin ja esim. lähes

koko viime vuosisadan olemme saaneet olla kahden, ei-suomalaisen, utopistisen ideologian puristuksessa, idästä ja lännestä. Nykyisin alati supistuva ”maailmankylämme”, tiivistyvät taloussuhteet ja lisääntynyt liikkuvuus tuovat mitä ihmeellisintä outoutta suoraan omalle ovimatollemme tai itse matkustamme maailman ääriin sitä kokemaan.

Tärkeää kansainvälisessä miljöössä, idässä, lännessä tai kotimaassamme toimivalle suomalaiselle on avoin mieli, ennakkoluulottomuus sekä yleistyksien välttäminen. Vanha suomalainen viisaus ”arvoa oma tilasi, anna arvo toisellekin” pätee edelleen. Itsekeskeisyys, ”omana-paisuus” on pahasta. Kaikkein tärkeintä on kuitenkin terve omanarvontunto.

Mitä se on?

Se ei ole sitä, että aikaihmiset maa-laavat itsensä kuin hedelmällisyysrituaaliin valmistuvat papualaiset ja mölisevät massahysteriassa omaa erinomaisuuttaan kun kansainväliset palkkasoturit te-lovat toisiaan jäällä.

Se ei liioin ole kritiikitöntä ulkomaisuuden ihailua. Mitä ihmeellisimpiä hankkeita tuetaan tai vastustetaan sillä ”mitä ulkomailla meistä ajatellaan”. Tyypillisesti esim. lehtien yleisönosastoissa vaaditaan yleisiä käymälöitä rakennettaviksi ulkomaisia turisteja varten – omia tarpeita kun ei pidetä riittävän pakottavina. Tällaista perusteetonta ihailuintoa

Mikä sitten on Suomen ominaispaino? Terveen lähtökohdan tarjoaa tieto, että Suomen väkiluku on suuruusluokkaa aika lailla alle puoli promilleä koko maailman väestöstä.

KAIKENLAISIA KULTTUUREJA

saattaisi vaimentaa se usein unohdettu tosiseikka, että itsetietoisien, ehkä peräti ranskaa puhuvan keskieurooppalaisen tai itäisen naapurin koppavan naamarin takana vain muutaman sukupolven päässä lymyileekin maaorja. Ehkä kannattaisi myös hetkeksi pysähtyä aprikoimaan missä määrin muut maat ja kansat ovat vatsahaavan partaalla murehtiessaan sitä, mitä me heistä ajattelemme. Kansainväliset suhteet kun perustuvat vastavuoroisuuteen.....

Voidaksemme verrata Suomea ja suomalaisia muihin kulttuureihin, pitäisi meillä olla jonkinlainen käsitys Suomen kuvasta ulkomailla ja meidän viiteryhmästämmme kansainvälisessä kentässä. Tämän lisäksi ei olisi haitaksi tiedostaa eräitä kanssakäymisen oleellisia parametrejä kuten erilaisuuden hyväksyminen ja ihmisten ja heidän institutioidensa samanlaisuus, perusinhimillisuus kaikkialla, vaikka käytetäänkin erilaisia signaaleja.

Mikä sitten on Suomen ominaispiirre? Terveen lähtökohdan tarjoaa tieto, että Suomen väkiluku on suuruusluokkaa aika lailla alle puoli promilleä koko maailman väestöstä.

Tämä on hyvä pitää mielessä kun suomalaisen median - etenkin urheilutoimittajien - toimesta voisi syntyä kuva, että Suomi on maailman suurvalta, tosin lajeissa, joista valtaosa maailman väestöstä ei ole kuullutkaan, saati har-

rastanut! Samaa luokkaa ovat kulttuuriruutiset siitä kuinka jokin suomalainen taidelaji on valloittanut jonkin maan tai ainakin sen pääkaupungin. Paikalla olevan tarkkailijan on vaikea huomata "valloitusta".

Tällainen yliampuva itsearvostus on inhimillistä ja sellaisena ymmärrettävää; jokainen kansakunta haluaa olla paras ja on luonut sitä tukevat myytit. Suomalaisilla sellaisia ovat sisu, sauna, naiskauneus, talvisota, täsmällisyys, rehellisyys jne... Jokainen voi mielessään jatkaa listaa erinomaisuudestamme.

Emme tässäkään ole yksin; kaikilla kansoilla on myyttinsä, kuten:

- Australiassa uskotaan sen Eurooppaan lähettämien joukkojen voittaneen koko ensimmäisen maailmansodan,
- Turkkilaisosasto ratkaisi Korean sodan 1950-luvulla

Jättäen myytit sivuun, mitä Suomi sitten on:

- Pohjoismainen länsimainen demokratia. Tämä on oikea viiteryhmämme, kaikesta huolimatta, ja mukaan voi hyvinkin ottaa Sveitsin.

- Tuhatvuotinen kansanvaltainen paikallinen itsehallinto, vapaiden miesten yhteisö

- Vaikka perinteellisesti puhutaan "vapaista miehistä", sama koskee myös naisia ja tasa-arvoa; ei ollut sattuma, että Suomen naiset ensimmäisinä Euroo-

passa ja toisina maailmassa saivat ääni-oikeuden. Jo ensimmäisessä Eduskunnassa heidän osuutensa oli 9,5%, nyt se 41,5% kun Yhdysvaltain edustajahuoneessa vasta on päästy 17% tasolle.

- Hyvin korkea yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden aste, esim. presidenttiemme taustat - Lepikon torppaa ja kirvesmiestä: Opintie on kaikille avoin ja säätykierto perustuu kykyyn ja taitoon.

- Yhteiskunnallinen moraalit on perinteellisesti ollut korkea; veroilmoitukset tehdään ja verot maksetaan. On tosin helppoa havaita, että kaupunkilaistuminen on vähentänyt kyläyhteisön piirissä vallitsevaa sosiaalista kontrollia käytöstavoissa.

- Rodullisesti, kielellisesti ja uskonnollisesti vieläkin eräs maailman yhtenäisimpiä valtiota, lähes monoliittinen, vaikka vaikeaa uskoa!

- Eräs maailman vanhimmista parlamentaarista demokratioista, jolla edelleen alkuperäinen perustuslaki - Islanti, Sveitsi, USA ehkä ohittavat; kaikki muut ovat jääneet miehitysten, vallankumousten jalkoihin - monesko tasavalta on meneillään Ranskassakin?

- Toiseen maailmansotaan osallistuneiden - tai siihen mukaan vedetyksi joutuneiden - maiden pääkaupungeista ainoastaan kolme säästy vieraalta miehitykseltä: Helsinki, Lontoo ja Moskova.

- Elintasomme, niin aineellinen kuin

henkinenkin, on korkea: Kuulumme siihen etuoikeutettuun alle 10%:iin maailman väestöstä, jolle toimivat puhelimet, tieverkosto, lukutaito, puhdas juomavesi, sosiaaliturva, terveydenhuolto, julkinen liikenne, oikeusturva jne. ovat itsensäanselvyyksiä.

Nämä ovat faktoja jotka - tarvittaessa - voi hillityn rauhallisesti mainita ulkomaalaisillekin. Mahdollisiin lisäkysymyksiin voi todeta, että tämä tilanne on ns. "omaa tuottamusta". Emme ole kenellekään siitä velkaa.

Tämän päivän maailmassamme erilaisuuden arvostaminen ja hyväksyminen alkaa olla suorastaan elinehto. Tällöin on kyllä tärkeää tiedostaa, että erilaisuus, omasta totutusta käytöksestä tai menettelytavasta poikkeaminen ei itsessään merkitse paremmuutta tai huonommuutta eikä erilaisuutta pidä oikeapäätä lähteä ihannoimaan ja apinoimaan tai hylkäämään ja halveksimaan.

Useinkin on syytä kysyä hiljaa itseltään, miksi näin on ja selvittää syyt, miksi kulloisessakin maassa ja kaupungissa kaikki nämä miljoonat tai sadat miljoonat ihmiset tekevät näin, - aivan eri tavalla kuin me omassa Impivaarassamme - ja silti elävät normaalia elämää. Tavallisesti syyt ovat proosallisen käytännöllisiä tai taloudellisia, osa voi olla historian tai uskonnon antia.

Avaimina ymmärtämiseen näen vie-

KAIKENLAISIA KULTTUUREJA

raan maan kielen edes auttavan osaamisen ja maan historian tutkimisen, lisäksi sama ammatti tai harrastus yhdistää kummasti; tällöinhän tavataan samalla tasolla ihmisinä.

Siitä, kuinka kieli toimii avaimena vieraaseen kulttuuriin, käynee konkreettisenä esimerkkinä saksalaisten suorastaan sananparreksi muodostunutta jämpätyyttä sivuava rinnastus, kuinka kaikki on "verboten". Ihmekö tuo, kun jo kielellisesti suomalainen avaa avaimella, saksalainen sulkee, schliesst mit Schluessel. Sama esine, aivan eri tunnearvo!

Yleistämisen synty on uskomattoman yleistä. Tyypillisesti jotkut kansat leimataan varkaiksi, puhutaan "banaanivaltioista" ja "mañana-maista". Luvalla sanoen, kaikki "banaanivaltion" tunnusmerkit löytyvät myös Suomesta. Kysymys on vain asteesta.

"Mañanaa" sen sijaan löytyy vähemmän Suomesta. Kohtuullinen ripaus sitä tekisi meille hyvää. Me olemme kellon orjia ja vatsahaavan uhreja ja vielä ylpeilemme täsmällisyydellämme. Meitä alkusi huvitti, kun ensimmäiset oppimamme serbian-, arabian-, ja indonesiankieliset sanat olivat sutra, bukra, belum: ne näet tarkoittavat kaikki samaa: mañana. - Saattaa olla, että nämä maat eivät täytä omia normejamme joka suhteessa, mutta siellä eletään ihmisen ehdoilla, siellä on vielä kivaa.

Historian osalta eräs puhutteleva esimerkki voisi olla riisikulttuuri: Suuressa osassa maailmaa se on jo vuosituhatien pakottanut yhteisön jäsenet yhteistyöhön, neuvottelemaan ja sopimaan kyläyhteisön peltojen kastelun, istutuksen ja korjuun ajoituksesta ja tämän seurauksena syntyi suurkaupunkeja ja korkeakulttuuria jo paljon ennen kuin suomalaiset edes alkoivat harkita vaellusta nykyisille asuinsijoilleen. Tämän urbaanin kulttuurin hiomat hyvät tavat pätevät edelleen: Esim. indonesit tietävät luonnostaan, mitä 13 eri vaihtoehdosta käyttävät puhutellessaan vierasta. Lievä ero nyky-Suomen "moromoro" tai "moi"-käytäntöön! Jopa päiväpalkkalaiset kullit puhuttelevat toisiaan "vanhemmaksi veljeksi" Jonkin ihmeellisen osmoosin kautta kaikki tuntuvat tietävän tai vaistoavan oikean puhuttelun.

Vastakohtana voisi mainita Indonesian naapurimaan Australian, jossa entisen vankisiirtolan tasa-arvoperinteestä johtuen esim. sikäläinen taksikuski loukkaantuu verisesti, jos kyydittävä aikoo "herraskaisesti" mennä takaistuimelle: pitää tulla kuskin viereen kaveriksi! Huvittavaa on, että vanhassa emämaassa Englannissa tilanne on korostetusti päinvastainen!

Suomen historiastahan kaikki tunemme ylpeillen kerrotun tarinan omasta yhteistyöalttiudestamme, kun uudis-

asukas ensitöikseen tappoi uuden naapurinsa. Tämä perinne tuntuu edelleenkin säilyvän, sillä meillä vieläkin aivan liian usein katsotaan, että tehokkuus ja tuloksiin pääsy sulkee pois hyvät tavat ja kohteliaisuuden. Kuitenkin on hyvin monia kulttuureita, joissa omilla ehdoillaan toimiva näennäistehokas, sinutteleva ja kelloaan vilkuileva "myyntitykki" vain tehokkaasti torpedoi itsensä, sitä varmemmin, jos hän sattuu osaamaan jotain paikallisten puhumaa kieltä ilman heidän kulttuurinsa arvostusta - ilman että hienostuneet alkuasukkaat edes antavat hänen huomata sitä: vastassa on vain hymymuuri; asiat eivät edisty.

Järjestyksen vuoksi mainitsen lyhyesti sekakulttuurit, siirtolaismaat: molemmat Amerikat, Australian ja Uuden Seelannin. Inhimillisesti katsoen näiden "pakkoasutettujen" mantereiden valkoisten asukkaiden osa on säälittävä, puhumattakaan alkuasukkaista. Uudet tulokkaat -satojakin vuosia maassa asuneet eurooppalaiset - ovat edelleenkin aidalla istujia: kaikissa perheissä istuu tiukasti tietous siitä, mistä ovat peräisin "vanhassa maassa". Inhimillinen perusvietti tuntuu olevan tarve tiedostaa juurensa. Käytännön seuraus: noissa maissa ei ole syytä viljellä ns. kansalaisuusvitsejä: seurassa on varmasti joku, joka loukkaantuu!

Ehkä realistisin lähestymistapa pelkistyy toteamakseen, että jokainen ulko-

maan kaupunki - kuten pienemmätkin taajamat - on itse asiassa täsmälleen kuin suomalainen kirkonkylä: sieltä löytyvät hirviporukat, martat, rotarit, partiolaiset, urheiluseurat eli aivan samat instituutiot, ehkä eri nimillä ja hieman eri sektoreilla. Toisin sanoen samat perusinhimilliset voimat ja voimakentät pätevät kaikkialla.

Suomalaiset eväät, normaali suomalainen kotikasvatus, riittävät kyllä hyvin vaikka kuinka outoon tai monikansalliseen työympäristöön kaikkialla maailmassa niin kauan kun emme lähesty ulkomaista vastapeluriamme "Suomi-Ruotsi maaottelun hengessä", hampaat irvessä epävarman haastavasti vaan rauhallisen tasa-arvoisina. Metsä vastaa niin kuin sinne huutaa: Hymyyn vastataan hymyllä. Ja meidän on helppo hymyillä, koska omien ponnistustemme tuloksena Suomen ominaispaino maailmalla on oleellisesti suurempi kuin väkilukumme edellyttäisi.

Pertti A.O. Kärkkäinen

Se päivä, jona Kuopiota pommitettiin

Sirpa Kähkösellä on romaanikirjailijaksi hyvät eväät: historiantutkijan koulutus, kustannustoimittajan kokemus ja vahvasti eletty kuopiolainen lapsuus ja nuoruus. Lakanasiivet, vuoden 1941 heinäkuun ensimmäiseen päivään sijoittuva yhdenpäivän-romaanin, on neljäs kirja kuopiolaiskuvausten sarjassa, jotka muodostavat juonellisen jatkumon. Kähkönen kertoi kirjastaan Klubilla 4.2.

■ ■ Päivä on tässä merkittävä. Silloin sattui jatkosodan ainoa Kuopioon osunut pommitus, talvisodassa niitä oli ollut. Osumat tulivat Itkonniemen sahalle, jonka lautatarhoissa syttyi suurpalo; ainoat ihmisuhrit olivat säikähdykseen kuolleet. Legenda kertoo konsuli Hallmanin lähettämästä sähkösanomasta, jonka mukaan tuhottu oli englantilaisten, Stalinin liittolaisten, omaisuutta ja jonka ansiosta Kuopiota ei myöhemmin pommitettu. "Sen sähkeen kun saisi nähdä", huokasi kirjailija.

Kirjassa on kolme tasoa, fyysisesti mitaten. Sirpa Kähkönen kertoi, miten sodassa säästynyt Kuopio kokonaan hävitettiin 1960- ja 70-lukujen kaupunkirakentamisella, jolloin hänestäkin tuli moderni evakko, Karjalan-kävijöihin verrattava kivijalkaturisti, joka ei lapsuutensa miljöötä enää tapaa. Mutta työläiskortteli, jonka paikalla nyt on aukeata kenttää, nousi maasta, kun hän alkoi sitä kuvata.

Kolmas kuvauksen taso on pilvien tasa, jolta kaupungin moninaisten asukkaiden toimia välillä nouseaan tarkastelemaan.

Myös todellisuuden tasoa on useampia. Torpedoidun laivan merimies saapuu jättämään terveisensä omaisille. Kuopiosta, jossa muuten tarkasti ja havainnollisesti pysytään, siirrähdetään kirjan lopulla Mikkeliin, josta marsalkka Mannerheim puolestaan nousee - unessa? - Suomen kesäisen, sotaisen maiseman yläpuolelle ja kohtaa talvisodan sankarivainajia. Tähän on antanut avaimen Mannerheimin samanaamuinen päiväkäsky, jossa hän on vakuuttanut talvisodan vainajien taistelevan jälleen veljiensä rinnalla.

Kirjailija on asettanut itselleen saman kysymyksen kuin Pentti Haanpää aikoinaan: Mikä saa maata omistamattoman taistelemaan isänmaan puolesta? Mikä on maattoman isänmaa? Kieli ja maisema, on vastaus.

Sirpa Kähkösen Kuopio on proletarinen Kuopio. Taustassa on oman suvun kokemuksia. Romaanisarjan edettyä nyt puheena olevaan Lakanasiivet-teokseen Talvisodan henki, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tunne, on lähentänyt myös siviili-kaupunkilaisia, porvareita ja työväestöä, toisiinsa. Yhteyden rakentaminen, elämän jatkumisesta huolehtiminen on etupäässä naisten asiaana - ja elämää ymmärtävän (mies)lääkärin, jonka hah-

Kuopiota pommitettiin

molle on kollegoita suomalaisessa kirjallisuudessa.

Henkilögalleria on suurelta osalta esitelty jo sarjan aiemmissa teoksissa. Mukana on nyt Viipurista tullut elinvoimainen ravintoloitsija, rouva Valli, boheemi ravintolataiteilija Mizzi, joka on myöhästynyt viimeisestä Petsamon - Amerikan laivasta (ja jolla on Helsingissä ollut romanssi itsensä Bertolt Brechtin kanssa - olisitteko arvanneet? - kirjailija hienotunteisesti ei kerro nimeä), ja monta muuta. Pienen tytön ja pojan ystävyys on yksi keskeinen juonne. Kirjailija kertoi, että tämän kuvaukseen hänelle oli antanut taustaa vaikuttava ranskalaisfilmi, René Clémentin 1952 ohjaama Kielletyt leikit, kuvaus lapsista sodan jaloissa.

Yhdenpäivänromaani on vaikea laji. Romaanimuoto edellyttää leveää sivellintä, sanoi kirjailija Santeri Ivalo aikoinaan. Sirpa Kähkönen pitää runsaan henkilökoukkonsa ja risteilevät juonensa hyvin hallinnassa. Schubertin jousikvartetto 15. G-Duuri on hänellä rakenteellisena esikuvana siitä, miten eri teemat vaimeinevat ja kasvavat, kirjailija ilmoitti täsmällisesti. Itkonniemen suurpaloa enteilee se, että romaanin avauksena on tulitikun raapaisu. Ääni ja valo. Lisääkin piilojuonteita olisi löydettävissä.

Sirpa Kähkösen havainnollista ja ihmiskuviltaan uskottavaa tekstiä lukee kiinnostuneena ja luottavaisin mielin,

melkein viime sivuille asti, mutta sitten Mannerheim haaveissaan lentää kohti valtaansa haluamaansa Leningradia. Ne haaveethan jäivät vuoteen 1919, kuten kaikki tiedämme, ja Mannerheimin jatkosodan aikainen pidättyvyys Leningradin suhteen saattoi olla keskeisenä syynä siihen, ettei hän ollut yhdeksäntenä miehenä tuomiolla sotasyllisyysoikeudenkäynnissä. Mannerheim-myytti saa aina vain uusia tulkintoja niin taiteessa kuin tutkimuksessa.

Yrjö Larmola

Viime vuosisadan suomalainen kulttuuri kansissa

Peter von Bagh on tietokirjailijana julkaissut puolen kolmattakymmentä teosta, mutta kun hänen nimensä mainitaan, ensimmäinen assosiaatio on tuttu radioääni, televisiosta kuulu. Äänestä ei voi erehtyä. Elokuvaohjaaja, elokuvahistorioitsija, päätoimittaja, professori, tietää Kuka kukin on. Valtion tiedonjulkistamispalkinto, pari Tieto-Finlandiaa, ynnä muuta ynnä muuta.

■ ■ Mutta pysytäänpä illan (3.3.08) aiheessa. Se on hänen tuorein teoksensa, Sininen laulu, ensimmäinen kulttuurihistorian esitys, joka kuljettaa Suomen 1900-luvun taiteenalojen kehitystä rinnakkain, vuorovaikutuksessa keskenään, kuten ne todellisuudessa olivat ja tälläkin vuosituhanella ovat. v.Baghin Magnum Opus, sanoisin, ellei hänellä olisi isoja teoksia jo monta.

Kirjaa ei aluksi ajateltukaan

Muna vaiko kana oli ensin? Kahdentoista tunnin televisiosarja oli ensin. Pakattiin kokoon se dokumentaarinen filmiaineisto, mitä merkittävistä taitelijoista on olemassa, elokuvan varhaisvuosista lähtien, lyhyetkin pätkät, ja rakennettiin niistä kokonaisuutta. Se oli ideana. Suuri osa kuvista ennen julkisuudessa näkemättömiä. Kuvan rinnalle taiteen vaikuttajien haastatteluja. Nauhalle kertyi lähes kolme sataa tuntia puhetta, litteroituna yli

viisi tuhatta liuskaa. Tuskaksi kävi, sanoi v.Bagh, kun mielessä pyöri kysymys, miksei Yleisradio ollut tehnyt tätä jo vuonna 1960, kun niin moni taitelija ja taiteen vaikuttaja, itsenäisyyden takaisista ajoista saakka, olisi vielä ollut tavoitettavissa.

Mukaan otettiin keskeinen maalaustaide, arkkitehtuuri ja veistotaide, musiikki, kirjallisuus ja teatteri. Ei jyrkkää rajaa korkeakulttuurin ja populaarikulttuurin välille, vaikutusten kannalta toinen ei ole toista tärkeämpi. Tärkeää oli tehdä kaikki haastattelut itse, jotta työhön muodostui yhtenäinen tyyli, ikään kuin henkilöohjaus. Tärkeää oli tulla ti-

lanteeseen ilman ennakkovalmisteluja haastateltavan kanssa, jotta puhetilanne oli tuore. Etukäteen tehtyä rakennetta ei ollut. v.Bagh puhui jopa unenomaisesta tunnelmasta ja erillään toisistaan haastateltujen välille muodostuneesta taivaallisesta dialogista. Kun kamera käy, puhutaan eri tavoin kuin esitelmöidessä, puhutaan kolmiulotteisesti. Tietokirjoissa on usein tutun toistoa, liturgiaa. Nyt puhuttiin uutta, kun oli tuore tilanne.

Käytettiin myös aineistoa v.Baghin aiemmista haastatteluista, jotka oli tehty muuhun yhteyteen: Tapio Rautavaaraa, Tauno Paloa, Henrik v.Wrightiä.

Lupa puhua myös muusta kuin omasta taiteesta

Jokaisella haastatellulla oli oma käsitys myös aiemmista taitelijakollegoista, niistäkin joita eivät olleet voineet tavata. Haastatellut kommentoivat myös muuta kuin oman alansa taidetta, puhuivat asioita, joista heitä ei ennen ollut puhutettu.

Idea TV-sarjasta syntyi vuosituhanen vaihteessa. Työtahti oli nopea. Vuonna 2003 oli ensiesitys kutsuvieraille, kolmannes haastatelluista läsnä. Tuttavuuksia uusittiin vuosikymmenten jälkeen. Vuonna 2004 YLE esitti sarjan - kesäiltoina, kun suuri osa potentiaalisesta katsojakunnasta oli maalla! (Eikö YLE taaskaan uskonut kulttuuriin?) Tilan-

ta sittemmin korjattiin uusinnoin. Mutta tuli satoja yhteydenottoja: Milloin DVD? Milloin kirja?

Kirja. Kirja ei saa talteen ilmeitä, ei liikkuvaa kuvaa, ei musiikkia. Peter v.Bagh kävi kuitenkin käsiksi. Olihan viisi tuhatta tekstiliuskaa, olihan kuva-aineistoa. Ensimmäinen kustantaja ei uskaltanut tarttua hankkeeseen. Mutta WSOY:n (silloinen) tietokirjojen kustannuspäällikkö Aleks Siltala sanoi hississä: - Se kirja tehdään täällä. Tehtiin, kustannuksissa säästämättä.

- Ihmettelenpä, jos tämä kirja ei saa tunnustusta kauneimpien kirjojen kilpailussa, v.Bagh sanoi vaatimattomaan tapansa. Vaikeudeksi hän näki nykyisen tekijänoikeuslainsäädännön, joka tekee kirjallisuussitaattien käytön kalliiksi ja taulujen kuvaamisen kirjaan - kuten TV-ohjelmaankin - lähes ylivoimaiseksi. - Taitelijoiden suojaksi säädetty laki toimii nyt heitä vastaan, Peter v.Bagh sanoi.

Kirja on muuta kuin TV-ohjelma

Kirjan rakenne on tietysti pakostakin eri kuin TV-sarjan, kuten vastaanottokin on. TV-ohjelma kulkee nopeasti, kirjaa lukiessa voi pysähtyä, palata. Sininen laulu -kirjan aineistosta ehkä puolet on TV-sarjasta, puolet on sarjaa varten koottua mutta siinä käyttämätöntä. TV-ohjelmaa varten v.Bagh ei koskaan tee käsikirjoitusta, ettei toteutukseen tule kuolleita

suomalainen kulttuuri

Idea TV-sarjasta syntyi vuosituhanen vaihteessa. Työtahti oli nopea. Vuonna 2003 oli ensiesitys kutsuvieraille, kolmannes haastatelluista läsnä. Tuttavuuksia uusittiin vuosikymmenten jälkeen. Vuonna 2004 YLE esitti sarjan - kesäiltoina, kun suuri osa potentiaalisesta katsojakunnasta oli maalla!

kohtia.

Kustantaja WSOY tuskin katuu sijoitustaan. Painavaa kirjaa ostettiin, nykyin, monta kappaletta; nekin ostivat, jotka olivat liukastuneet kadulla ja joiden oli vaikea kantaa raskasta esinettä. Teos on noin A4-kokoa (anteeksi mallikkomainen mutta havainnollinen luonnehdinta), ja siinä on noin viisi sataa sivua.

Mitä tämän jälkeen?

- Kun nämä äänet nyt ovat tallessa, eikö niitä voisi saattaa internetiin? kysyttiin. v.Bagh kiitti kohteliaasti ideasta. Kannattaa selvittää. - Eikö kukaan itseään uudelleen kuullessaan halunnut korjata sanomisiaan? - Ei. Kaikki haastattelut olivat hyväntahtoisia. Hyvien ihmisten juhla. Enemmänkin oli ongelmana, että niin paljon hienoa piti jättää pois, kun sekä ohjelman että kirjan koko on rajallinen. Tarkkana piti olla, ettei suosinut tuttuja - joita joukossa tietysti oli paljon - vaikka olisi ollut kuinka hauskoja keskusteluja.

- Ei passaa tyrkyttää omia pinttyneitä mielipiteitä, v.Bagh sanoi. Niihin taiteilijoihin suhtauduin erityisen huolellisesti, jotka eivät ole minulle läheisimpiä. Jokaisella ihmisellä on syynsä toimia niinkuin toimii. - Sitä paitsi, hän lisäsi, - ei minulla ole mitään salaista tietoa, minun omakohtaista asiantuntemustani tämän valtavan ainesmäärän käsittelyssä

suomalainen kulttuuri

yliarvioidaan.

Kansallisuuden rakentamista

Kysyjä otti esille sen kirjasta ilmi käyvän näkökulman, miten Suomea sotien jälke-
n jälleenrakennettiin taiteen avulla.
v.Bagh vahvisti huomion; kirjassa se käy
ilmi vaikkapa Kirsi Kunnaksen, Jouko Tyy-
rin, Kai Laitisen osuuksista. v.Bagh otti
rinnalle Yhdysvaltain 1930-luvun New
Dealin: miten lamasta noustiin antamalla
rahaa myös kulttuurilaitoksille ja taiteili-
joille.

(Muistiinpanojen tekijän mieleen
nousee tälle teokselle rinnastuksena Z.
Topeliuksen sata vuotta sitten päätoi-
mittama ”Suomi XIX:llä vuosisadalla.”
Se voitiin silloisissa oloissa julkaista myös
ranskaksi, saksaksi ja venäjäksi, tunte-
mattoman Suomen järeänä käytinkortti-
na Euroopan sivistyneille. Nyt ovat kus-
tannusolot toiset, maailma on toinen.)

- Mitä tapahtuu materiaalille, jota
ei käytetty TV:ssä eikä kirjassa? - Ei sitä
salassa pidetä. Aineisto on YLEn arkis-
tossa ja omassa arkistossani tutkijoiden
saatavilla. Radiossa tulen pitämään tästä
aineistosta viisiminuuttisia otsikolla ”Illan
sana”.

Peter v.Bagh osaa ottaa yleisönsä.
Sen tiesi ennakolta salintäysi väkeä. Pu-
hujä kertoi, jo ennen kuin sai virallisen
puheenvuoron, kahdesta aiemmasta Klu-
biin liittyvästä kokemuksestaan. Elokuva-

legenda Eino Mäkinen oli loukkaantunut
haastattelusta, mutta saatuaan kiittävää
palautetta kutsunut haastattelijan kah-
den viikon kuluttua Klubille lounaalle.
Palle Hirviseppä samoin: ensin suuttu-
nut, sitten saanut maailmalta kiitoksia
ja kutsunut haastattelijan kahden viikon
kuluttua syömään. Tällä kertaa v.Baghin
ei tarvinnut odottaa ateriaa kahta viik-
koa.

Tilaisuuden aluksi soitti Vantaan mu-
siikkioppilaitoksen klarinettiyhtye, ensin
trio, sitten kvartetti, aloitti Tsaikovski-
muunnelmalla. J. Stupps, Nutcracker
Surprise, sitten Ferenc Fragasin Antiikin
tansseja. Ei Tsaikovski kovin kauas suo-
malaiskansallisista tunnoista mene hän-
kään. Ja Fragas on tietysti sivistynyt su-
kulainen, Unkarista. Soittajat olivat Mari
Jaatinen (Es-klarineti), Elsa Suomala (B-
klarineti), Johanna Kinnunen (B-klarineti)
ja Laura Kivelä (bassoklarineti).

Yrjö Larmola

TALVIGOLF-ILTA

GOLF

Seniorigolf oli monien klubiveljien toivoma aihe ja 4.3. pidettyyn talvigolf-iltaan siitä saapuikin kuulemaan lähes 60 kuulijaa. Suomen golfin monitoimimies ja Grand Old Man Asko Arkkola antoi kuulijoille käsityksen siitä kuinka suosittua tämä "aikuisten" golf todellisuudessa on. Vaikka harrastajapelaajien keski-ikä golfissa on selkeästi korkeampi kuin useimmissa muissa lajeissa, on pelaaminen usein kuitenkin varsin intensiivistä. Myös seniorien kilpagolf niin klubitasolla kuin ammattilaispiireissäkin on todella kovatasoista ja aktiivista. Tilanetta kuvaa mm. se, että maailmalla seniorigolfissa liikkuvat sponsori- ja palkintorahat ovat nykyään sitä luokkaa, ettei varsinaisilla toureilla vielä pari vuosikymmentä sitten sellaisista summista edes haaveiltu. Tähän on osaltaan vaikuttanut suurten tähtien siirtyminen pelaamaan seniorikiertueille. Aika näyttää mitä tapahtuu kun tämän päivän tähdet Mickelson, Els ja Woods siirtyvät "eläkeläiskiirtueelle".

■ ■ Vaikka tästä meitä jokaista golfaria jossakin vaiheessa koskettavasta aiheesta olisi riittänyt juttua paljon pitempäänkin, tuli viimein aika siirtyä illan ohjelmassa eteenpäin. Suuret kiitokset Askolle mielenkiintoisesta ja avartavasta esityksestä.

Talvigolf-illan perinteisessä lähipelissä ei kilpailtu maallisesta mammo-

nasta, vaan jostakin paljon arvokkaammasta, kunniaista! Kisa käytiin kuitenkin leppoisassa klubihengessä ja kolmannen sijan play off toi mukaan sopivasti draamatiikkaa. Yhteensä 48 kilpailijasta parhaiten onnistuivat:

Ossi Levander, Lassi Tilander, Reijo Harden, Tuomo Vartiainen, Hirvo Salonen.

1. Hirvo Salonen 19 p. (1 chippi)
2. Tuomo Vartiainen 19 p.
3. Reijo Harden 17 p. (2. play off -reikä)
4. Jari Kettinen 17 p.

Joukkue:

Lassi Tilander / Ossi Levander 34 p.

Kiitokset kaikille iltaan osallistuneille ja hyvää pelikautta 2008!

*Jussi Papinniemi
Golftoimikunta*

KILPAILUKUTSU: 38. POHJOLAN MALJA
HELSINGIN SUOMALAISEN KLUBIN GOLFMESTARUUSKILPAILU

Aika: keskiviikko 20.8.2008 alkaen kello 8.30.
Pelipaikat Tali ja Master Golf'in Forest- kenttä

Osallistumisoikeus:

Helsingin Suomalaisen Klubin jäsenillä, joiden hcp on enintään 36.

Ilmoittautuminen:

Kilpailuun tulee ilmoittautua **12.8 2008 mennessä**
netissä www.klubi.fi/golf tai Klubimestarille puh. 09-5868830
Ilmoittautumisessa on oltava pelaajan nimi, kotiseura ja tarkka hcp,

Kilpailumaksu: 50 € tiille: Helsingin Suomalainen Klubi //Ilmoittautumiset
147030-254808; tai Klubimestarille **12.8 2008** mennessä.

- Kilpailumaksutositteessa on oltava **pelaajan nimi tai jäsennumero**
- Kilpailumaksun palautus lääkärintodistusta vastaan.
- Kilpailumaksu sisältää greenfeen sekä aamukahvin

Kilpailumuoto: 18 r tasoituksellinen pistebogey (keltainen tii).

Sarjat:

A-sarja: Hcp 0.0 -17 (arvio) Pelipaikka Tali (max. 72 pelaajaa)
B-sarja: Hcp 17.1-36 (arvio) Pelipaikka MasterGolf (max. 72 pelaajaa)
65 vuotta täyttäneet voivat ilmoittautua myös Veteraanisarjaan,
joka pelataan A- ja B-sarjojen yhteydessä Karhunkynsi-kiertopalkinnosta.
Klubin golfmestari on pelaaja, jolla on paras scratch-tulos

Lähtöluettelo on 18.8 -08 Klubimestarilla ja myös:

- Tali: CaddieMaster 09-22523710 tai www.golfpiste.com>kentät>HGK
- Master Golf: CaddieMaster 09-8492300 tai www.mastergolf.fi

Illallinen ja palkintojen jako: Noutopöytä katettuna Klubilla kello 18-20,
illallinen 25 €. Palkintojen jako kahvinjuonnin aikana, n. kello 20.

Huom! Tavarapalkinnot jaetaan läsnä olevien kesken.

Lisätietoa: e-mail golf@klubi.fi

Golfterveisin Kilpailutoimikunta

Helsingin Suomalaisen Klubin Syksyn 2008 OHJELMA

Joihinkin tilaisuuksiin edellytetään tai suositellaan ennakkoon ilmoittautumista. Tämä tapahtuu Klubin nettisivuston hovimestarisovelluksen kautta tai sähköpostitse osoitteeseen klubimestari@klubi.fi tai (mieluiten lounasajan ulkopuolella) puhelimitse (09) 586 8830.

Erikseen on mainittu ilmoittautumisesta Klubin ravintolan myyntiin.

ELOKUU

8.8. (pe) Yt-klubien golfkilpailu Nokialla. Lisätietoja Klubin golf-sivuilla.

11.8. (ma) 11.30. Uutispuuro. 12.00. MTK:n puheenjohtaja, klubiveli Mikael Hornborg kertoo satonäkymistä.

14.8. (to) Hirvikoe Sipoon ampumaradalla. Mukaan oma ase patruunoi-
neen, kuulosuojaimet, metsästys-
kortti ja aseenkantolupa. Ilmoittau-

tumiset 10.8.2008 mennessähännu.
vaahtio@kiinteistomaailma.fi tai
tekstiviestillä 0400 555311.

20.8. (ke) Klubin golfin mestaruus-
kilpailut. Lisätietoja Klubin golf-si-
vuilla.

21.8. (to) 19.00. Rapujuhla. Pu-
heen ravulle pitää klubiveli Seppo
Pukkila. Ilmoittautuminen ravintola-
myynti@klubi.fi tai
09 586 88344.

Syksyn 2008 OHJELMA**SYYSKUU**

8.9. (ma) 19.00. Kirjailta (avec) Klubi-veli Paavo Lipponen kertoo kirjastaan Järki voittaa. Isäntänä Veikko Sonninen. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

4.9. (su) Matkailujaoston järjestämä Venäjän matka (14-24.9.)

15.9. (ma) 16.00. Biljardin kuukausikilpailu

16.9. (ti) 11.30. Lounasvieras. Helsingin yliopiston kansleri, professori Ilkka Niiniluoto: Yliopistot murroksessa. Isäntänä Olli Alho.

18.9. (to) 19.00. Historian ilta. Aiheena Suomen itsenäistymisen murrosvuosien jälkivaikutukset. Paneelissa mm. dosentti Martti Häikiö, professori Jyrki Nummi ja professori Esko Salminen. Isäntänä Jyrki Vesikansa. Ruokabuffet 17.30-19.00.

22.9. (ma) 17.00. Näytöspeli ja pelin esittelyä skruuvista kiinnostuneille. Lisätietoja Pellervo Erkkilä 0400 440484.

23.9. (ti) Heittokalastusretki Sipoon saaristossa. Limnologi Kari Nyberg jakaa kalatietoutta ja opastaa kalankäsittelyssä. Mukaan omat kalastusvälineet, pelastusliivit sekä sään mukai-

nen ulkovarustus. Sitovat ilmoittautumiset klubimestarille 17.9. mennessä.

25.9. (to) 17.00. Uusien jäsenten tervetuliaistilaisuus. Klubin puheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja johtokunnan jäsenet esittelevät Klubin toimintaa.

19.00. Klubi-ilta: Uskonnon rooli tämän päivän Suomessa ja maailmassa. Paneelissa mm. professori Eila Helander ja Helsingin piispa Eero Huovinen. Isäntänä Olli Alho. Suositellaan ilmoittautumista.

29.9. (ma) 18.00. Opetusta ja näytöspeliä biljardista kiinnostuneille. Ilmoittautumiset klubimestareille.

30.9. (ti) 19.00. Gourmet-ilta (avec) Teemana nahkiaiset ja sorsa. Isäntänä Jorma Hämäläinen. Ilmoittautumisenravintolamyynti@klubi.fi tai 09 586 88344.

LOKAKUU

2.10. (to) 19.00. Sotilaspolitiikan ilta. Aiheena Yhdysvaltain sotilaspolitiikka. Isäntänä Erkki Nordberg. Ruokabuffet 17.30-19.30.

6.10. (ma) 19.00. Kirjailta (avec) Mika Waltarin syntymästä tulee 19.9.2008 kuluneeksi 100 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi ilmestyy illan vieraan, professori Panu Rajalan kirjoittama

elämäkerta. Isäntänä Veikko Sonninen. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

11.10. (la) YT-klubien keilailumestaruuskilpailut Tampereella. Lisätiedot ja ilmoittautuminen Heikki Sarso 050 020 4395.

13.10. (ma) 16.00. Biljardin kuukausikilpailu

14.10. (ti) 11.30. Lounasvieras

14.10. 19.00. Digikamera- ja luontokuvausilta.

16.10. (to) 19.30. Lääketieteen ilta. Dosentti Markku Partinen: Väsymys, uni ja unihäiriöt. Isäntänä Juhani Juntunen. Ruokabuffet 17.30-19.00.

20.10. (ma) 14.00. Skruuvikilpailu Mikkelin Klubin Tiistaiherrojen kanssa

21.10. (ti) 19.00. Ilmailun ilta. Vieraana Ilmavoimien komentaja Jarmo Lindberg. Isäntänä Kim Jäämeri. Ruokabuffet 17.30-19.00.

23.10. (to) 19.00. Klubi-ilta. Kysy sukututkimuksesta! Vieraana FM. P.T.Kuusiluoma. Isäntänä Jukka Blomqvist. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

24.10. (pe) Viimeinen ilmoittautuminen Komediateatteri Arenan esitykseen ”Paukkurauta-Tarja ja huuliharppukostaja” 7.11. 19.00. Klubi on varannut 50 lippua hintaan 31 euroa. Ne varataan itse varausnumerolla 546826 ja haetaan 24.10. mennessä Lippupalvelun myyntipisteistä tai teatterin lipunmyynnistä Hämeentie 2, puh. 010 821 2705. Lisätietoja näytelmästä www.komediateatteriarena.fi.

25.10. (la) 14.00. Tauno Palon elämästä kertova musiikinnäytelmä Tunteen palo Linnanmäen Peacock-teatterissa. Lippuja 38/35e saatavissa klubimestareilta 20.9 mennessä. Lisätietoja näytelmästä elokuun jäsentiedotteessa.

27.10. (ma) 16.00 Biljardin mestaruuskilpailut (tasoituksin kaisa, snooker, kara).

28.10. 16.00. Toroskruuvi

30.10. (to) 19.00. Ulkopoliitiikan ilta. Isäntänä Antti Lassila. Ruokabuffet 17.30-19.00.

31.10. (pe) Klubin puhallinorkesterin konserttitanssiaiset. Teemasäveltäjänä Rauno Lehtinen. Tilaisuus alkaa noin tunnin konsertilla. Tanssia illallisen jälkeen. Illalliskortit tulee varata etukäteen.

Syksyn 2008 OHJELMA**MARRASKUU**

3.11. (ma) 19.00. Kirjailta (avec) Tohtori Kai Häggman esittelee kirjoittamaansa Suomen 150-vuotta täyttävän Suomen kirja-alan historian ”Paras tavara maailmassa”. Ruokabuffet 17.30-19.00. Isäntänä Veikko Sonnnen. Suositellaan ilmottautumista.

5.11. (ke) 16.00. Biljardin mestaruuskilpailut (tasoituksin, parisnooker ja keila)

7.11. (pe) 19.00. Syysrevyy ”Paukurauta-Tarja ja huuliharppukostaja” Komediateatteri Arenassa.

10.11. (ma) 19.00. (avec) Martinpäivän illallinen: hanhea ja italialaisia viinejä. Isäntänä Jorma Hämäläinen. Ilmoittautuminenravintolamyynti@klubi.fi tai 09 586 88344.

11.11. (ti) 11.30. Liiketoimintajaoston lounasvieras

13.11. (to) 19.00. Oikeuspolitiikan ilta. Lainsäädäntöneuvos Jyrki Jauhiainen (Oikeusministeriö): Asunto-osakeyhtiölain kokonaisuudistus valmistumassa. Isäntänä Jukka Pasanen. Ruokabuffet 17.30-19.00.

14.11. (pe) Biljardin YT-klubien senioreiden mestaruuskilpailut Savonlinnassa (14-16.11.)

17.11. (ma) 16.00. Biljardin kuukausikilpailu

20.11. (to) 18.00. Klubin syyskokous. Kokouksen jälkeen vietetään iltaa illallisen ja yhteislaulun merkeissä.

25.11. (ti) 19.00. Jazz-ilta (avec) Illan isäntänä Seppo Hovi.

27.11. (to) 19.00. Talouspolitiikan ilta. Isäntänä Pekka Ritvos. Ruokabuffet 17.30-19.00.

30.11. (su) 12.00-15.00 Tenniksen nelinpelimestaruuskilpailut Talissa (alustava ajankohta)

JOULUKUU

1.12. (ma) 16.00. Biljardin kuukausikilpailu

6.12. (la) 19.00. Itsenäisyyspäivän juhla (avec)

15.12. (ma) 16.00 Biljardin kinkkukärri

17.12. (ke) 18.00. Klubin joulujuhla (avec)

9.12. (pe) 19.00. Klubin kuoron Joulutunnelmaa-konsertti Helsingin Vanhassakirkossa.

TUNTEEN PALO

musiikkinäytelmä Tauno Palosta, elokuvasankarista, taiteilijaelämästä ja menestyksen lunnasta. Peacock 9.10.-29.11. 2008

Tauno Palo teki kolmekymmentä vuotta kestäneen filmiuransa aikana 65 elokuvaa. Niissä Tauno näyttelijänä suuresti hallitsi yhtä hyvin draaman, komedian kuin laulunäytelmän tekemisen. Yleisö muistaa Tauno Palon ennen kaikkea sellaisista suurista musiikkia sisältäneistä viihde-elokuvista kuten Vaimoke, Kulkurin Valssi tai Rosvo Roope. Tämän vuoksi minusta oli luontevaa valita Taunon elämästä ja urasta kertovan tarinan genreksi musiikkinäytelmän, liittää siihen suomalaisen elokuvan suosituimmat laulut ja maalata tarina sekä komedian, että draaman värisävyin.

Tunteen Palon tarina sijoittuu vuosien 1940 ja 1963 väliseen ajanjaksoon, joka sisältää ”Maisteri” Särkän elokuvaimperiumin, SF:n suuruuden ajan ja häviön sekä Taunon ”Suuren” elokuvan tärkeimmät virstanpylväät. Suomalaisen elokuvan kulta-aikaan osuu myös Taunon yksityiselämän merkittävin tapahtuma – intohimoinen rakkaus näyttelijätär Kirsti Ortolaan.

Tunteen Palo on fiktio, jonka runkona on faktaa - monia todellisia ihmisiä ja tapahtumia. Pääperiaatteeni on ollut se, että pyrin kuvaamaan näytelmän todellisuuspohjaisia henkilöitä – etenkin Taunoa sellaisena kuin dokumentit ja aikalaiskuvaukset heistä kertovat:

”Tauno Palo oli loistava taiteilija ja elokuvan ammattilainen. Hän oli huu-

morintajuinen, lämmin ja hyväsydäminen ihminen sekä loistava työoveri. Hänen huonoin puolensa oli liika kiltteys. Hän ei osannut kieltäytyä, kun hilpeä seura kutsui tai kun kaunis nainen houkutteli.

Kirjoitustyöni pohjana ovat olleet mm. Tauno Palosta, Toivo Särkästä, Mika Waltarista, Ansa Ikosesta sekä suomalaisesta elokuvasta kertovat kirjat, tv-dokumentit sekä suorittamani haastattelut.

Ilman Taunon työtovereiden ja ystävien värikkäitä kertomuksia, ei Tunteen Palo -näytelmää olisi varmasti syntynyt. Korvaamatonta apuaan antoivat elokuvaneuvos Kari Uusitalo, ohjaaja Matti Kassila, näyttelijä - teatterinjohtaja Matti Ranin, sekä elokuvaajat Osmo Harkimo, Olavi Tuomi ja Pentti Auer.

Tunteen Palo – tarinassa rakastaa, kärsii, juhlii ja laulaa suuri joukko elokuvan 40- ja 50-lukujen tunnettuja tähtinäyttelijöitä ja kulttuuripersoonia:

Tauno Palon nimiroolissa hurmaa Matti Hakulinen, Kirsti Ortolana räiskyy Satu Silvo, Sylvi Palona riutuu Jaana Saarinen, Maisteri Särkkänä mahtailee Jukka Voutilainen, Ansa Ikosena

Tunteen Palon musiikin on sovittanut kapellimestari Antti Hyvärinen, koreografia on Markku Nenosen, puvut Reijo Paukun ja lavastus Vesa Tapolan.

Ismo Sajakorpi
käsikirjoittaja, ohjaaja

SUOMEN HUOLTOVARMUUS MUUTOSTEN EDESSÄ

Suomen huoltovarmuus on ollut ja on suurten muutosten edessä. Klubilla lounasvieraana alustaneen Huoltovarmuuskeskuksen ylijohtaja Mika Purhosen viesti oli, että jatkossakin huoltovarmuus on kansallisena ole-massa, mutta sopeutuneena kansain-väliseen kehitykseen ja uusiin uhka-kuviin.

■ ■ Huoltovarmuuskeskus on työvoima- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan laitos, jonka tehtävänä on Suomen huoltovarmuuden ylläpitämiseen ja kehittämiseen liittyvä suunnittelu ja operatiivinen toiminta. Sen keskeisimpänä tehtävänä on turvata poikkeusolojen ja vakavien häiriöiden varalta välttämättömät taloudelliset toiminnot.

Huoltovarmuuden tarpeisiin kytkeytyy useita tekijöitä. Mika Purhonen korosti niistä Suomen kannalta niitä, jotka edellyttävät erityistä huomiota. Ne liittyvät maamme geopoliittiseen asemaan, ilmastoon ja markkinoiden kokoon. Eri-

tyisesti kuljetusten ja infrastruktuurin varmistamiseen tarvitaan toimenpiteitä, jotka vaativat resursseja. Suomen markkinat ovat tunnetusti kaukana muusta Euroopasta.

Globalisaatio muuttaa varautumisen näkymää

Gloabalistuva maailma edellyttää erikoistumista. Tuotannossa tämä tarkoittaa keskittymistä joihinkin erityistuotteisiin tai muuhun, jossa maalla tai yrityksellä on huippuosaamista. Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka on merkinnyt valtavia haasteita maataloustuotannon jatkamiselle Suomessa, kuten esimerkiksi sokerituotantokeskustelu on osoittanut. Huoltovarmuus edellyttäisi kattavia ratkaisuja, mutta niihin ei markkinaehtoisessa toimintatavassa ole entisenlaisia kansallisia toteuttamistapoja.

Lounaspuhuja painotti, että Suomi ja erityisesti maamme elinkeinoelämä on riippuvainen yhä enemmän kansainvälisistä verkostoista. Kansallinen huoltovarmuus voidaankin turvata ottamalla huomioon näiden verkostojen toimintaperiaatteet ja logiikka. Erytisen merkittävää on varmistaa raaka-aine-, energia- ja varaosaketjujen toimivuus sekä kuljetukset ja muu logistiikka. Ulkoistettuihin palveluihin, erityisesti tietotekniikkaan, liittyvät omat haasteensa erityisesti silloin, kun ulkoistuksia tehdään EU-mai-

SUOMEN HUOLTOVARMUUS

den ulkopuolelle.

Nykyaikaisessa yhteiskunnassa voidaan turvata paljon yhdistämällä kansallisia ponnisteluja globaaliin toimintatapaan. Perushuollossa tämä merkitsee tarvittavien elintarvike-, lääke-, sairaalatarvike- ja energiavarantojen turvaamista. Esimerkiksi kansallinen lääketeollisuutemme on erikoistunut tuottamaan tiettyjä erityistuotteita aikaisemman laajan tuotevalikoiman sijaan. Ajankohtaisen esimerkin vesihuollon tärkeydestä tarjoaa Nokian kaupungin karvaat kokemukset.

Infrastruktuurin on toimittava

Perusjärjestelmien toimivuus liittyy julkisen infrastruktuurin mahdollisimman kitkattomaan ja ennakoitavaan toimintaan. Tämä koskee erityisesti energian ja tietoliikenteen saatavuutta. Merikuljetustemme turvaaminen on Mika Purhosen mielestä ajankohtaisempia asioita. Kipakkaakin keskustelua on käyty siitä, minkä maan lipun alle kauppalaiset olisi rekisteröitävä. Toisena esimerkkinä ovat vihanieliset tietotekniset hyökkäykset, joilla on uhattu etenkin verkkoasiointia ja tietoturvallisuutta.

Huoltovarmuuskeskus on ollut osaltaan turvaamassa infrastruktuuria. Varautumisen muotoja kriittisissä tietojärjestelmissä ovat varakeskus- ja palvelinhuoltopalvelut. Viestiyhteyksien toimivuus

turvataan Virve-viranomaisradioverkon avulla.

Finanssilaitosten järjestelmät puolestaan takaavat, että kansalaiset saavat palkkansa ja eläkkeensä sovitusti. Julkiset järjestelmät takaavat hallinnon toimivuuden ja apua eniten tarvitsevien erityistarpeet. Esimerkiksi päivittäistavarakaupan järjestelmien toimimattomuus olisi erittäin vakava uhkakuva. Ihmiset eivät saisi (ostaa) jokapäiväistä ruokaansa joko tietoteknisten tai logististen ongelmien vuoksi.

Maanpuolustuksella on omat huoltovarmuustaloudelliset erityistarpeensa. Ne liittyvät muun muassa ammus- ja puolustusvälinetuotannon varmistamiseen, polttoaineiden saatavuuteen ja huoltoon. Turvallisuuspoliittisen ympäristön kehitys on vaikuttanut myös tähän varautumiseen. Euroopan unionin jäsenyys ja yhteistoiminta NATO:n kanssa ovat tuoneet vakautta ja tehokasta resurssien hyödyntämistä myös näihin huoltovarmuuden ydinkysymyksiin.

Pekka Piispanen

KEVÄT TOI KEVÄTKOKOUKSEN

Pulari-yhtye

Klubimme erinomaisen 15-miehisten orkesterin sävelet toivottivat väen tervetulleeksi, kun 46 klubiveljeä kokoontui 13.3.08 kuulemaan miten klubin asiat ovat menneenä vuonna tulleet hoidetuiksi.

■ ■ Kenenkään ei tarvinnut pettyä. Yhteenvetoon omaisesti voitaneen sanoa, että klubi on kehittynyt, kasvanut ja monipuolistunut tarmokkaiden vetäjiensä ohjauksessa kiitettävällä tempolla. Mitattiinpa menestystä vaikkapa jäsenmäärällä (2596) tai talouden ylläpidolla (talouden ylijäämä 39 218.36), voidaan tyydytyksellä todeta myönteisen kehityksen jatkuminen.

Menneen vuoden syyskuussa klubi

perusti perusteellisten valmistelujen jälkeen säätiön nimeltään Helsingin Suomalaisen Klubin säätiö. Säätiön myötä voimme vastedes saada lisää resursseja myöskin SKSM:n (Suomen Kansan Sähköinen Muisti) ylläpitoon ja laajentamiseen.

Klubin toiminnan monipuolistuminen ja jäsenmäärän kasvu, niin tervetulleita kuin ne ovatkin, tuovat tullessaan hienoista päänvaivaakin ahtaaksi käyvien tilojen ja hallintoon kohdistuvien paineiden johdosta. Kasvukipuja ei voi välttää. Ne on vain ratkaistava tavalla tai toisella. Suunnitelmia on näiden vaivojen osalta tehty ja nähtäväksi jää missä muodossa ratkaisut konkretisoituvat.

Toimintakertomuksemme vuodelta 2007 on vaikiintuneen tavan mukaan luettavissa Klubin verkkosivuilta itse kunkin huviksi ja hyödyksi.

Pyhän Patrickin päivän (17.3.) juhlistamiseksi oli klubilla kevätkokouksen jälkeen hieman etuajassa illanvietto, jota maustivat paitsi irlantilaisen whis-

kyn maistajaiset ja haistajaiset, myöskin erinomaisen 4-hengen Pulari-yhtyeen irlantilaismusiikin rytmit. Vauhti oli niin mukaansa tempaavaa, että arvattavasti monen klubiveljen jalat takoivat pöydän alla pelkästä vauhdin hurmasta! Klubiveljemme Olli Alho esitteli alkajaisiksi Irlannin kansallispyhimyksen Pyhän Patrickin taustoja ja merkityksen irlantilaisten laajalla vaikutusalueella myöskin uudella mantereella. Yhdysvaltain presidenttienkin joukossa on kymmenen irlantilaista sukujuurta edustanutta presidenttiä joista viimeisimmät ovat Clinton, Kennedy, Nixon ja Carter. Ei siis ihme, että Pyhän Patrikin päivä on Yhdysvalloissakin merkittävä muistopäivä. Itse päivän sankari eli vuosina 373-493.

Elias Iiro ja Pertti Virkkunen

Loppuillan kohokohta ja odotettu huipentuma oli paitsi emäntämme toteuttama maukas irlantilainen nou-topöytä-illallinen, myöskin irlantilaisen Jameson-whiskyn maistajaiset.

Kyseistä tuotetta ja sen kolmea variaatiota vertailtiin näkö-, maku- ja hajuaistien avulla pariin muuhun whiskyalaatuun (bourbon ja scotch) ja todettiin, että eroja on, mutta makuasioistahan ei parane kiistellä. Toinen tykkää äidistä jne....

Kauko Lehti

Turvallisen ajon koulutustapahtuma

Moottoripyöräilystä kiinnostuneet klubiveljet takapenkkiäisineen saivat arvokasta oppia moottoripyöräilyn käsittelystä, riskitekijöistä ja teemaan liittyvistä fysiikan laeista kaksi-iltaisella turvallisen ajon kurssilla 17.-18.3.2008 klubin tiloissa. Kurssia järjestetään myös nimellä ennakoivan ajon kurssi (EAK) ja kokoneiden ajajien piirissä kurssille on annettu sellainenkin nimitys kuin jokakeväinen, "pakollinen" ruosteenpoistokurssi.

■ ■ Talven kun ajelee kotilolla (auto) on kovin vaikeaa aina asennoitua kaksipyöräisen välineen hallintaan, eritoten, kun tienpinta on vielä kylmä, liukas ja hiekkainen. Kitkapintaahan kaksipyöräisellä on parhaimmillaankin enintään parin tulitikkuaakin verran tien pintaan. Saimme valaistusta hyvinkin monenlaisista riskitekijöistä, joita liikenteessä motoristia vaanii. Mm. Tilannenopeudesta ja hidastuvuudesta opimme seuraavaa (lähde Liikenneturva):
Fysiikan lait sanovat, että

- jarrutusmatka nelinkertaistuu kun nopeus kaksinkertaistuu ja

- nopeuden alentaminen neljänneksellä lyhentää jarrutusmatkan puoleen.

Esimerkiksi ajettaessa viittäkymppiä neljänkympin alueella ero nopeudessa ei tunnu suurelta, mutta se on usein tapava. Kun jalankulkija tai pyöräilijä ilmestyy yllättäen ajoneuvon eteen 20 metrin päässä, rajoitusta noudattava saa ajoneuvonsa pysähtymään. Viittäkymppiä ajanut osuu häneen 37 km/h nopeudella, jolloin törmäys on useimmiten kohtalokas.

Ja sama pätee tietenkin sekä autoihin että moottoripyöriin!

Kouluttajana toimi vuodesta 1969 alkaen moottoripyöräilyä harrastanut ja sittemmin vuosikymmeniä Liikenneturvankin kouluttajana toiminut Jyri "Jysky" Tengman (kuvassa). MC Klubin harrastustoiminta jatkuu kevään mittaan erilaisin tapahtumin, joista lisätietoa löytyy klubin foorumista. Turvallista matkaa, millä sitten liikutkin!

Kuva ja teksti Hannu Vaahlio

Perintöverotus uudistuu

Vesa Korpela

Helsingin Suomalaisen klubin oikeuspolitiikan illassa 27.3.2008 esitelmöivät valtiovarainministeriön henkilöverotusyksikön päällikkö, hallitusneuvos Kirsi Seppälä ja Veronmaksajain keskusliiton lakiasiain johtaja, varatuomari Vesa Korpela perintöverotuksen uudistamisesta. Tilaisuudessa oli läsnä 56 klubin jäsentä.

Kirsi Seppälä

■ ■ Hallitusneuvos Seppälä kertoi, että perintö oli verotuksen kohteena jo Ruotsi-Suomessa. Autonomian aikana sitä verotettiin leimaveron muodossa, ja ensimmäinen yleinen perintö- ja lahjavero laki annettiin vuonna 1919. Nykyistä lakia vuodelta 1940 on muutettu useaan otteeseen. Kuluvan vuoden alussa tuli voimaan viimeisin muutos, jolla etenkin pienten perintöjen verotusta kevennettiin huomattavasti.

Verotettavan perinnön alaraja on nostettu 3.400 eurosta 20.000 euroon – veroaste sen ylittävästä osasta on 10 %, sen jälkeen 40.000 euron ylittävältä osalta 13 % ja sitten 60.000 euron ylittävältä osalta 16 %. Täten progressio ei

noussut sen korkeammaksi kuin ennenkään, mutta asteikon tuottama kevennys oli sen yläpäässä vain 3,4 prosenttia.

Erityisesti lesken ja alaikäisten lasten asemaa parannettiin. Puolisovähennys korotettiin 6.800 eurosta 60.000 euroon ja alaikäisyysvähennys 3.400 eurosta 40.000 euroon. Leskelle vainajan kuoleman jälkeen toimitettavassa osituksessa avio-oikeuden nojalla tuleva määrä ei kuulu perintöverotuksen piiriin.

Kun kolmas veroluokka poistettiin kokonaan, myös avopuolisoiden asema parani merkittävästi heidän maksimiveroasteensa laskiessa 48 %:sta 32 %:iin. Lisäksi oli huomattava, että alimpaan eli ensimmäiseen veroluokkaan siirrettiin mm. perinnön-jättäjän puolison lapsen rintaperilliset ja häneen ottolapsisuhteissa olevat.

Lahjaverotus eriytettiin perintöverosta siten, että niitä koskivat erilaiset taulukot. Verovapaan lahjaveron alarajaan tehtiin vain inflaatiotarkistus, joten se nousi 3.400 eurosta 4.000 euroon. Enimmillään lahjaveroa peritään yli 50.000 euron lahjoituksesta 16 %:n veroasteen mukaan – II veroluokassa asteikon mukainen vero peritään kaksinkertaisena.

Perittävän kuolinhetki on ratkaiseva, joten uusi laki koskee lähinnä vain 1.1.2008 tai sen jälkeen kuolleen henkilön jäämistöä. Valtionvarainministeriössä

Erityisesti lesken ja alaikäisten lasten asemaa parannettiin. Puolisovähennys korotettiin 6.800 eurosta 60.000 euroon ja alaikäisyysvähennys 3.400 eurosta 40.000 euroon.

on arvioitu, että perintöveroa maksavien määrä alenisi uudistuksen jälkeen 60 prosentilla 85.000 hengestä noin 34.000 verovelvolliseen. Veron tuotto vähenisi noin 140 miljoonalla eurolla. Perintö- ja lahjaveron kertymäksi on arvioitu yhteensä 500 miljoonaa euroa.

Ruotsissa on pari vuotta sitten Göran Perssonin hallituksen aikana kokonaan luovuttu perintöveron kantamisesta.

Matti Vanhasen toisen hallituksen ohjelman mukaan on tarkoitus poistaa perintö- ja lahjaverot myös yritysten sukupolvenvaihdoksista siten, että huojennus kohdistuisi vain aitoon yritys- ja maataloustoiminnan tuotannolliseen toimintaan liittyvään omaisuuteen. Tätä koskeva lakiehdotus on valmisteltu valtiovarainministeriössä ja se on tarkoitus antaa eduskunnalle kuluvan kevään aikana, ehkä jo huhtikuussa 2008.

Seppälän mukaan viimeksi mainitulla uudistuksella pyritään perheyrittäjyyden edistämiseen. Se koskisi myös metsätilojen tuotannollista toimintaa, joskin metsätilan määrittely on osoittautunut ongelmalliseksi – eräänä kriteerinä on ajateltu soveltaa MYEL:n mukaista metsävarallisuuden käsitettä. Joka tapauksessa huojennus koskisi vain aitoa yritystoimintaa ja etu menetettäisiin, jos omaisuus luovutetaan edelleen 5 vuoden aikana.

Lakiasian johtaja Korpela esitti omas-

sa alustuksessaan, että suomalainen perillinen kuului yleensä I veroluokkaan. Vuonna 2006 perintöveroa maksavia perillisiä oli noin 85.000. He olivat iältään tavallisimmin 50-60 vuotiaita, kun taas perittävien ikä oli noin 80-90 vuotta. Keskimääräinen perintöosuus oli 35.000 euroa, josta meni veroa

3.785 euroa. Perinnöistä 60 % oli asuntoja, 10 % kesämökkejä ja 10 % talletuksia.

Korpela oli vuoden 2008 alussa tulleen lainmuutoksen vaikutuksista samaa mieltä kuin hallitusneuvos Seppälä. Hän kiinnitti huomiota erityisesti leskeen perillisenä silloin, kun pariskunta oli lapseton tai leski sai henkivakuutuskorvausta. Niin ikään alaikäiset lakimääräiset perilliset voittivat perintöverouudistuksessa. Muiden osalta vero aleni enimmillään 2.635 euroa.

Verrattaessa vuoden 2006 perintö- ja lahjaverojen osuutta bruttokansantuotteesta eri OECD-maissa se oli Suomessa eräs korkeimmista. Veroneuvonnassa oli saatettu havaita, että kansalaiset eivät juuri pitäneet perintöverotusta oikeudenmukaisena.

Erään ongelmaryhmän muodostavat testamentinsaajat, joiden omistusta rajoittaa toisen henkilön, useimmiten perittävän lesken hallintaoikeus. Tällöin perittävän lapset joutuvat maksamaan omistuksestaan perintöveron heti, vaik-

ka he saavat perinnön haltuunsa vasta vuosien kuluttua.

Vuoden 1993 yritysverouudistuksella pyrittiin suosimaan yritysten varallisuuden kertymistä. Täksi kevääksi kaavaillulla perintöverouudistuksella aiheutetaan uusia ongelmia, jos perittäväksi tuleva yritysomaisuus on sidottu. Uudistus edellyttää, että perittävä osuus on vähintään 10 % yrityksen varallisuudesta ja että asianomainen jatkaa yritystoimintaa ainakin 5 vuotta. Huojennetun omaisuuden myyntiä koskevaa ehdotusta voidaan myös kritisoida.

Metsätilan määritelmän sitominen eläkelainsäädäntöön on niin ikään ongelmallista.

Parempi ratkaisu voi olla hehtaaripe-
rusteininen – Suomen eteläosissa huojen-
nus voisi koskea pienempiä metsäaloja
kuin pohjoisessa.

Veronmaksajien keskusliiton mukaan perintöverotus kohdistuu Suomes-
sa edelleenkin suhteellisen pieniin pe-
rintöihin. Veropohja on tiivis, ja lähes
kaikkea verotetaan todellisesta arvosta.
Ylin veroprosentti saavutetaan suhteel-
lisen alhaisella tasolla eikä progressio
juuri ole alentunut. Lisäksi lahjaverotus
jätettiin tuntuvasti perintöverotusta ki-
reämmäksi.

Keskustelun aikana sivuttiin valmis-
teilla olevaa sukupolvenvaihdosuudis-
tusta. Paitsi metsätilan myös todellisen

**Vuoden 1993
yritysvero-
uudistuksella
pyrittiin suosimaan
yritysten
varallisuuden
kertymistä. Täksi
kevääksi kaavaillulla
perintövero-
uudistuksella
aiheutetaan uusia
ongelmia, jos
perittäväksi tuleva
yritysomaisuus on
sidottu.**

Perintöverotus

yrittötoiminnan tunnusmerkit tulisi selkeästi määritellä.

Samoin omaisuuden oikealla arvostamisella oli merkitystä – huojennetun omaisuuden myyntiä koskevat rajoitukset olivat vaikeasti ymmärrettävissä. Virkamiesvalmistelun jälkeen oli lausuntokierroksella esitetty huomionarvoisia näkökohtia.

Myös verosuunnitteluun kiinnitettiin huomiota – se edellytti usein siviilioikeudellisten säännösten tarkkaa noudattamista. Kysymykseen siitä, voiko perillinen luopua vanhemmiltaan tulevasta perinnöstä omien lastensa hyväksi, alustajat vastasivat sen olevan uusienkin säännösten mukaan mahdollista. Tällöin säästetään yhden sukupolven perintöverot. Luopuminen on tehtävä kirjallisesti ja ennen kuin asianomaisen on katsottava ottaneen perintöä vastaan.

Tavanomaiseen tapaan puheenjohtaja kiitti alustajia ja puheenvuoron käyttäjiä. Palaveri oli päättynyt.

Jukka Pasanen

Metsästäjä-tutkinto

Maaliskuun 18 päivänä klubin tiloissa järjestetyssä metsästäjä-tutkinto tilaisuudessa läpäisi kokeen 7 klubiveljeä, vain 1 henkilö reputti tällä kertaa.

Tulosta on pidettävä varsin hyvänä. Yleistä on, että jopa yli puolet reputtaa ensimmäisellä kerralla.

Koetta edelsi neljä, kolmentunnin tiukkaa prepaustilaisuutta, joita veti Metsästäjien keskusjärjestön tiedotuspäällikö Klaus Ekman.

Kiitos Klasulle ja onnittelut uusille metsästäjille!

Tennismestaruuskilpailut

Tennis

■ ■ Seniorisarjan finaalissa nähtiin todellista taistelua, pitkiä palloja, vähän virheitä mutta useita voittolyönnejä. Pentti Seppälän taidonnäyte kuvassa. Harvoin käy tennisturnauksessa niin, että kaikkien osallistujien pelit jäävät ensimmäiseen kierrokseen, mutta niin vain kävi tällä kertaa sekä välisarjassa että juniorisarjassa, jotka siis pelattiin vain kahden ottelijan voimin. Toinen erikoisuus oli se, että juniorisarjan loppuottelun hävinnyt Mika Holmström oli tappiostaan huolimatta

paras alle 60-vuotias, Osmo Kähkönen kun suostui ystävällisesti sarjanvaihtoon. Kisoja isännöinyt Jussi Neste arveli, että ilmeisesti hiljattain vietetyn pääsiäisen kunniaksi oli joillekin Klubiveljille mennyt Pupu pöksyihin - muu kun ei oikein selittä tämänkertaista osanottajien vähyyttä (vaikka muutama vahva ennakkosuosikki olikin todistetusti sairastuvalla). Kiitos jälleen Jussille hyvin järjestetyistä kisoista!”

Veli-Matti Leppänen

“Tenniksen kaksinpelimestaruudet ratkottiin perinteisin menoin Talin Tenniskeskuksessa 28. - 29.3. Loppuotteluiden tulokset:

Seniorisarja:	Pentti Seppälä - Erkki Kupari	4-6,	6-4,	10-4
Välisarja:	Heikki Rautajoki - Paavo Sollamo	6-1,	7-5	
Juniorisarja:	Osmo Kähkönen - Mika Holmström	6-4,	6-2	

Biljardiottelu Lappeenrannan Kerhoa vastaan Klubilla

LAPPEENRANNAN KERHO OY

Lappeenrannan Kerho Oy on kuten sen nimestäkkin ilmenee osakeyhtiö. Kerhon osakkeenomistajia ovat kerhon jäsenet, noin kuutisensataa yksityishenkilöä, noin kaksisataa yritystä sekä nelisenkymmentä yhdistysjäsentä.

■ ■ Lappeenrannan Kerhon toimintavuoden tärkeimmät tapahtumat ovat Tuomaan Päivä juhla, pyöreitä vuosia täyttäneiden juhla, rapuristeily ja karikatyyrien paljastustilaisuus. Meidän Suomalainen Klubimme vieraillee Lappeenrannan Kerhossa joka toinen vuosi biljardin merkeissä. Kerho toimii entisellä varuskunta-alueella Upseeritiellä samassa

rakennuksessa, jossa toimii myös paikallinen upseerikerho. Lappeenrannan Kerho on rakennuksessa vuokralaisena. Hyvämaineinen henkilö voi anoa jäsenyyttä, kun suositteija on kerhon jäsen. Jäsenanomus käsitellään kahdessa hallituksen kokouksessa ja yhdessä yhtiökokouksessa.

Lappeenrannan Kerhon toimintaan liittyvät kiinteästi kulttuurimatkat kotimaahan ja ulkomaille sekä teatteri ja baletti. Laatokan ympäri tehdään matkoja, jolloin mukana on oma soppatykki ja henkilöstö. Se mitä ruuasta on jäänyt yli, on tarjottu paikallisille ihmisille.

Biljardi

KLUBIVELJEMME MIKA IMMONEN - YSIPALLON MAAILMANMESTARI

■ ■ Mika Immonen, Klubimme jäsen, on 9-pallon (Ysipallon) maailmanmestari vuodelta 2001 ja Suomen kaikkien aikojen menestynein biljardinpelaaja. Hän asuu New Yorkissa ja pelaa

turnauksia ympäri maailmaa. Mika tapaa käydä Suomessa 3-4 kertaa vuodessa, ja ainakin jouluna. Hän on partnerina Kaliforniassa Oxnard-kaupungissa salissa. Mikan tyttöystävä asuu New Yorkissa ja on

juuri saanut työtä YK:ssa. Jo Mikan isä on ollut Klubimme jäsen. Mika Immonen on edustanut Eurooppaa 11 kertaa Mosconi-cupissa. Hän on tasainen pelaaja, mitä ominaisuutta ammattilaiset arvostavat. Mika oli Markus Juvan kanssa finaalissa World Cupissa 2007, jolloin he hävisivät niukasti. Mika kertoi, että vii-

kossa pitää harjoitella ainakin 30 tuntia ja lenkkeilemällä on pidettävä kuntoa yllä, sillä turnaukset ovat pitkiä ja vaativat fyysistä kuntoa. Ysipallon/poolin harrastajia on jo pelkästään USA:ssa 40 miljoonaa.

Ahto Alander

Ahto Alander, Klubin biljarditoiminnan vetäjä. Suomen biljardiliiton puheenjohtaja.

Tulokset

Kaisa kierros 1

Dammert Kurt–	Koponen Tatu	20 - 60	0 - 1
Perä-Rouhu Ari	Sudensalmi Arto	60 - 37	1 - 0
Lähdevuori Jukka-Pekka	Karttunen Sami	26 - 60	0 - 1
Heino Jyrki	Holopainen Kai	60 - 40	1 - 0
Alander Ahto	Lensu Ismo	60 - 58	1 - 0

kierros 2

Dammert Kurt	Sudensalmi Arto	21 - 60	0 - 1
Perä-Rouhu Ari	Karttunen Sami	60 - 38	1 - 0
Lähdevuori Jukka-Pekka	Holopainen Kai	54 - 60	0 - 1
Heino Jyrki	Lensu Ismo	60 - 26	1 - 0
Alander Ahto	Koponen Tatu	60 - 35	1 - 0

Kaisa yhteensä		481 - 474	6 - 4
-----------------------	--	------------------	--------------

Keila kierros 1

Saarela Mauno	Korhonen Oiva	200 - 20	1 - 0
Henn Karl-Heinz	Ruuskanen Raimo	200 - 199	1 - 0
Mäntylä Enska	Hyrylä Risto	400 - 177	1 - 0
Virkkunen Pertti	Ellonen Sakari	350 - 400	0 - 1
Pekkala Jukka	Summanen Mikko	324 - 400	0 - 1

Kierros 2

Saarela Mauno	Summanen Mikko	200 - 137	1 - 0
Henn Karl-Heinz	Korhonen Oiva	400 - 194	1 - 0
Mäntylä Enska	Ruuskanen Raimo	137 - 200	0 - 1
Virkkunen Pertti	Hyrylä Risto	135 - 200	0 - 1
Pekkala Jukka	Ellonen Sakari	200 - 74	1 - 0

Keila yhteensä		5 - 5
-----------------------	--	--------------

Snooker

Immonen Mika	Lyijynen Ari	1 - 0
Immonen Mika	Lyijynen Janne	1 - 0
Laukka Hannu	Lyijynen Ari	0 - 1
Laukka Hannu	Lyijynen Janne	0 - 1

Snooker yhteensä		2 - 2
-------------------------	--	--------------

Klubin gastronomisen kerhon vierailu Pokrovan luostariin.

Klubin viime syksynä perustettu gastronominen kerho suoritti ensimmäisen varsinaisen vierailunsa 9.4. Kohteena oli Pokrovan ortodoksinen luostari Kirkkonummen Jorvaksessa. Vierailuun osallistui 12 klubin jäsentä sekä ravintolan puolelta Riitta ja Seija.

■ ■ Isä Hariton otti meidät vastaan luostarin kirkossa, joka on rakennettu vanhaan hevostalliin ja kertoi meille värikäeseen tapaansa miten vanhasta puutarhatilasta on runsaassa kymmenessä vuodessa tehdy luostari. Luostarissa on munkkeja kymmenkunta. Tilan nimi on vielä nykyäänkin erään tilan aikaisemman omistajan, konsuli Elfvingin, tanskalaisen vaimon kunniaksi Dannebrog. Maata on n. 3,5, hehtaaria, jonka lisäksi on vuokramaata 1,5 hehtaaria. Tila on ostettu

Kirkkonummen kunnalta v. 1996. Alueella on useita asuinrakennuksia ja luostari pystyy majoittamaan parikymmentä henkeä. Luostarissa käy vuosittain n. 10.000 vierailijaa, minkä tuomilla tuloilla luostari elää ja toimii.

Pyynnöstämme Isä Hariton (kuten tiedetään entinen ravintoloitsija) ja veli Foma olivat valmistaneet meille seuraavanlaisen aterian: Haritonin raparperimehu terästettynä, pelmennit sinappikastikkeessa, tattijulienne, täytetty ”pulu” eli hanhi ja päätteeksi pääsiäispöytä pashoineen ja kulissoineen. Viinit luostari oli hankkinut toiveidemme mukaisesti.

Vierailuohjelma sellaisenaan tuntui tyydyttävän kaikkia. Hyvin näyttivät myös ruuat useimmille maistuvan, joskin totuuden nimessä on kuitenkin sanottava, että joidenkin ruokalajien laatu sai eräiltä kriittisimmiltä kulinaristeilta myöskin moitteita. Lisätietoja Pokrovas-ta: www.pokrova.fi.

Jorma Hämäläinen

Pahvin Puhkontaa Lopella

Kauniina kevätpäivänä 10.4.2008 klubitveljet kokoontuivat Lopen ampu-
maradalle hiomaan pistooliammunta-
taitojaan. Paikalle saatiin ammuttaja,
asealan ammattilainen ja aseoppa
Marcus "Wekkari" Weckström Ase-
huolto MW Oy:stä. Äärimmäisen tär-
keää on, että ammuttilaisuudessa
aina on mukana vastuullinen henkilö
joka johtaa, valvoo ja myöskin opas-
taa suorittajia ja suorituksia. Nytkin
saatiin lukuisia ohjeita osumatarkkuu-
den parantamiseksi ja ampuma-asen-
tojen korjaamiseksi sekä turvallisesta
aseenkäsittelystä.

■ ■ Riihimäeltä Sakon tehtailta saimme kassillisen erilaisia mutkarautoja ja suuren laatikollisen ampumatarvikkeita. Muulla tavoin olimme paikalle valjastaneet eri kaliiberisia suoritusvälineitä niin että eri kokoisia pistooleja ja revolvereja paikalla oli ainakin 20 kpl. Niitä oli osallistujien mukava testaila. Olipa paikalla myöskin mahdollisuus ampua M16-johdannaisella .223 kaliiberin tarkkuuskiväärillä. Erityinen kiitos vielä Kari Kuperiselle Sakoon, jolta pistoolit saimme testattavaksi.

Menneitä ja kuluvan vuoden tulevia ampumatapahtumia

Metsästyksessä vuosittain järjestetään ainakin seuraavia tapahtumia:

- Kytäjän jänisjahti joulukuussa, joka tosin viime vuonna oli mittavien met-

sähakkuiden vuoksi omistajan toimesta peruutettu. Toivottavasti tänä vuonna hakuut ovat loppuneet ja sinne taas pääsemme.

- Hirvi/karhumerkkikoe, joka nykyään järjestetään Sipoon ampumaradalla, ja tämänvuotiseksi ajankohdaksi on varmistunut 14.8.2008. Paikalle on hyvä ilmaantua jo kello 9:00, jotta varmistat "paikkasi suoritusjonon alkupäässä".

- lisäksi erilaisia pienempimuotoisia osallistujamäärältään rajoitettuja tapahtumia, kuten erilaisia jänisjahteja, fasaanijahteja, jopa villisikajahteja. Nämä ovat kuitenkin osallistujamääriltään yleensä niin rajoitettuja että ne kulkevat vain suusta suuhun ja niistä kuulee vain osallistumalla "päätapahtumiin".

- viime vuonna saimme kutsun Lohjalle jänisjahtiin johon osallistuihin noin 15 henkeä. Kutsujana oli Terho Salo ja järjestelijänä Ralf Sundgren. Mahdollisesti tänäkin vuonna vastaava tilaisuus järjestyy, mutta siitä lisää syksymmällä.

- mahdollisesti saamme myös kutsun Santahaminaan syksyllä kivääriammunnan merkeissä.

Erilaisista tapahtumia järjestetään joskus hyvinkin nopealla aikataululla. Niistä parhaiten tietoa saa klubin sivuilta, viikkokirjeistä ja varsinkin klubin foorumista.

Kuvat ja teksti Hannu Vahtio

Finavia pitää Suomen lennossa!

Finavian pääjohtaja Samuli Haapasalo esitteli ansiokkaasti lentoliikenteemme kehitystä Klubilla 10.4 ilmailun illassa. Esitys on ladattavissa kokonaisuudessaan osoitteesta www.klubi.fi/finavia

■ ■ Finavialla on 25 lentoasemaa ja henkilökunnan määrä on 1700. Liikevaihto on 290 miljoonaa euroa ja tulos 31 miljoonaa. Osinkoa jaetaan 50% tuloksesta. Investoinnit lähivuosina ovat 100 miljoonaa Euroa vuodessa.

Lentoliikenne yhdistää Suomen läsnä olevaksi Euroopassa ja globaalissa maailmassa – markkinassa ja tulevaisuuden päätöksenteossa. Muussa tapauksessa olemme merentakainen auto saari. Lentoliikenteen yhdistävyys on kaikkein keskeisimpiä suomalaisia kilpailutekijöitä.

Erityisen vahvasti on kehittynyt Aasian liikenne. Joka päivä lennetään 11

suoraa reittiä ja joka viikko on 60 suoraa Aasian reittiä. Eurooppaan lennetään yli 40 suoraa reittiä päivässä ja keskeisiin kohteisiin on vahva frekvenssi.

Suurin lentokenttämme on Helsinki-Vantaa ja sen matkustajamäärä oli yli 13 miljoonaa vuonna 2007. Oulun matkustajamäärä oli noin 840.000 ja Tampere-Pirkkalan noin 690.000. Finavian pienin kenttä oli Varkaus 2300 matkustajallaan. Pääkenttien matkustajamäärä kasvoi 8 prosenttia vuodesta 2006 vuoteen 2007 ja kasvu selittyi kansainvälisellä liikenteellä.

Kesällä 2008 tulee Helsinki-Vantaalle useita uusia lentoyhtiöitä. Skyways, Cimber Air, Gotlandsflyg, Estonian Air ja Aer Lingus.

Suomella on erityinen Gateway- vahvuus Aasian yhteyksissä. Esimerkiksi lyhin reitti Delhistä New Yorkiin kulkee Suomen kautta! Vastaavasti lyhin reitti Kiinasta Eurooppaan kulkee meidän kauttamme. Näiden vahvuuksien hyväksikäyttö edellyttää kapasiteettia, sujuvuutta, nopeutta, laatua ja kilpailukykyä.

Finavian missiona lentoliikenteessä on olla suomalaisen ja Suomesta toimivan elinkeinoelämän välttämätön, millään muulla korvaamaton kilpailukykytekijä globaaleilla markkinoilla

*Lyhennelmä
Leif Eklöf*

MUSIIKKIA JA LUONTOKUVIA

Klubin ravintolasali muuttui sunnuntaina huhtikuun 13. päivänä yhdellä kertaa kamarimusiikkisaliksi ja valokuvagalleriaksi. Musiikillinen elämys oli ainutkertainen. Klubiveljien luontokuvista koostuva näyttely sen sijaan on esillä aina toukokuun loppuun asti.

■ ■ Iltapäivän kruunasi klubiravintolan kulinaristiset tarjoilut. Tästä kaikesta oli nauttimassa noin neljäkymmentä etuoikeutettua musiikin ja luontokuvien ystävää. Sanon, että etuoikeutettua ystävää. Määritelmä on perusteltua siksi, että läsnä oleville oli tarjolla häkellyttävän koskettava musiikkihetki, kansainvälisesti korkealle arvotettujen taiteilijoiden esittämänä.

Sävellysten takaa löytyivät Ludvig van Beethoven, oppilaansa Ferdinand Ries sekä Aulis Sallinen. Beethovenin Kevätsonaatti, oikeammin Sonaatti huilulle ja pianolle op. 24 F-duuri, loihti silmiemme eteen kevään tunnusmerkkejä. Lumesta ja jäästä vapautuvan puron solina yltyi aika ajoin tulvanomaiseen, energiseen ja täyteläiseen, mutta niin iloiseen riehaan. Okko Kamu vei meidät viulullaan Èva Polgarin säestämänä riemukkaaseen kevättunnelmaan.

Kun Anna Aminoff tarttui huiluunsa, Sallisen Mistral Music huilulle ja pianolle op. 90 muistutti, että kevät tulee keikkuen. Teoksen nimestä huolimatta säveltäjä

ei katso tuulen ja myrskyn innoittaneen sävellyksen syntyneeseen. Ollakseni kuitenkin rehellinen, huilun ja pianon koskettava vuoropuhelu toi mieleeni sunnuntaita edeltävien päivien sateet ja tuulet. Nekin kuuluvat kevääseen.

Matinea päättyi aivan ihanaan Ferdinand Riesin Huilukvintettiin h-mollissa. Minun on pakko verrata tätä esitystä urheiluun. Kyse oli harmonisesta joukkuesuorituksesta, jonka olennaisena osana olivat kuitenkin vuorollaan tarjotut, virtuoosimaiset yksilösuoritukset. Huilun, viulun, kahden alttoviulun ja sellon muodostama kokonaisuus oli mielenkiintoinen. Alttoviulut ja sello tarjosivat tumman pohjan. Sen keskellä huilun intohimoiset, pidättelevää eloisuutta lähennelevät kuviot erityisesti teoksen toisessa osassa (Andantino) viestivät säveltäjän sijoittumisesta klassisen ja romanttisen musiikin välimaastoon.

Kiitos vielä kerran Okko Kamulle (viulu), Anna Aminoffille (huilu), Èva Polgarille (piano), Jussi Tuhkaselle ja Tommi Aallolle (alttoviulu) sekä Samuli Peltoselle (sello) huikeasta kevätkonsertista. Tässä yhteydessä haluan myös kiittää klubimme kuoronjohtajaa, Henrik Lambergia asiantuntevasta johdattelusta taiteilijavieraidemme esityksiin.

Iltapäivän toinen teema oli klubivelji- en valokuvista koostuvan näyttelyn avaus. Yhteensä neljänkymmenen yhden valokuvan yhteinen teema oli suomalainen luonto eri vuodenaikoina ja eri tarkastelukulmista. Jotkut kuvat katselevat kauas horisonttiin. Toiset pureutuvat pieniinkin yksityiskohtiin. Lintuja, hirvas ja yksi karhukin on osunut kuvaajansa etsimeen ja kuvat ovat löytäneet ansaitun paikkansa näyttelyssä. Ihminen, yksin ja porukassa, luonnon keskellä ja kansankulttuuriimme kuuluvien asioiden ympäröimänä, esiintyy myös näyttelykuvin. Urbaania, ihmisen itsensä muovaamaa, maisemaa kuvaavien otosten rinnalla pertillismi kertoo meille luonnon itse kehittelemistä muodoista ja väreistä hienolla sekä mielenkiintoa herättävällä tavalla.

Näyttelyn järjestäminen otettiin esille jo runsas kaksi vuotta sitten klubin ensimmäisessä digikamera- ja luontokuvausillassa. Silloin tavoite tuntui etäiseltä ja varsin haastavalta. Nyt se on kuitenkin totta. Kymmenen klubiveljeä on ansiokkaasti avannut albuminsa, tai oikeammin sanottuna muistikorttinsa, ja luovuttanut kuvien mukana samalla palasen itsestään klubivelji- en ja muiden ravintolavieraiden iloksi. Sitähän valokuva aina on – se on korvaamaton muisto ja ottajansa käsitys hetkestä ja kohteesta. Kuvat on teetetty Eirikuvan osaaavissa käsissä isoon, 40x30 cm:n kokoon.

Näyttely ei siis ole mikään irrallinen juttu klubissamme. Valokuvaaminen on jokamiehen harrastus (-naisenkin). Uudet digikamerat ovat tehneet harrastuksesta entistä kiehtovamman, ovathan tulokset heti nähtävissä. Olemme järjestäneet parin vuoden aikana useita digikamera- ja luontokuvausilloja. Klubiveljemme Seppo Pukkila on antanut ammattitaitonsa käyttöömme ja perehdyttänyt meitä kameran ja kuvankäsittelyn saloihin. Luonnon kuvaaminen on mielenkiintoinen, mutta haastava valokuvauksen alalaji. Klubiveli Pertti Salolainen on yksi tunnetuimmista luonnon kuvaamisen harrastajista maassamme. Sanoisin, että hän on jo lähes ammattilainen useine julkisine näyttelyineen kotimaassa ja ulkomailla. Pertin suhde luontoon ja luonnonsuojeluun on myös kunnioitusta herättävä. Olemme saaneet havaita, että luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen on Pertille tärkeä, henkilökohtainen asia. Tämä intiimiys huokuu myös Pertin omista kuvista.

Tuore klubiveljemme Lasse J. Laine on tuonut teemailtoihin ja luontoretkillemme uuden ulottuvuuden. Lasse on yksi maamme arvostetuimmista ornitologeista. Hän on myös lintuharrastuksen todellinen PR-mies. Joskus tuntuu siltä kuin hän lähes salaa liuuttaisi ympärillään olevat lintujen kiehtovaan maailmaan. Ei aikaakaan, kun kuulija on hurautta-

MUSIIKKIA JA LUONTOKUVIA

nut asiaan. Niin kävi muuten minullekin muutama vuosi sitten. Lasse on myös aktiivinen lintukuvaaja ja on opettanut meille mm. digiscoping-tekniikkaa. Siinä otetaan linnuista lähikuvia kaukoputken läpi tavallisella pokkarilla. Pari Lassen digiscouppaamaa lintua on näyttelyssäkin esillä.

Tärkein osa näyttelyä muodostuu kuitenkin aitojen harrastelijoiden kuvista. Kun menee kuvaseinän ääreen, on oikeastaan hyvin vaikea erottaa ammattilaisen ja harrastelijan kuvia toisistaan. Ammattilaisuuden ominaispiirteisiin kuitenkin kuuluu, että onnistuu useammin ja että osaa hallita kohdetta, kompositiota ja vaikkapa valaistusolosuhteita varmemmin kuin mihin harrastelija kykenee. Moini on minulle sanonut kuvia katseltuaan, että kuka on tämä ammattilainen, joka nämä kuvat on ottanut! Olen tuolloin ylpeänä voinut kertoa kuvien taustoista ja kuvaajista kysyjän kuunnellessa hämentyneenä tarinaani.

Haluankin tässä klubilehdessämme esittää lämpimät kiitokset Sepolle, Pertille sekä Lasselle ja erikseen vielä seuraaville klubiveljille, joiden kuvia edellisten ohella näyttelyssä on: Tuomo Hatva, Matti Kekäläinen, Hannu Kilttilä, Heikki Koskinen, Matti Kuula ja Jukka Wuolijoki. Onhan siellä toki muutama minunkin ottamani kuva joukon jatkona.

Heikki ja Paula Koskinen. Koskisella kaksi lintukuvaamukana näyttelyssä.

Varaa oma kuvasi! Olemme nimittäin sopineet siitä, että esillä olevat kuvat myydään 30 euron kappalehintaan. Varauksia on jo tehty, joten kannattaa olla nopea. Varauslista on klubimestarilla. Kuvien lunastus tapahtuu toukokuun lopussa, kun näyttely puretaan. Klubimestarilla on nyt esillä olevien kuvien lisäksi myös runsaat kaksikymmentä muuta kuvaa, jotka ovat myös kaupan.

Myyntituotolla katetaan näyttelystä aiheutuneet kustannukset. Mahdollinen ylijäämä lahjoitetaan Birdlife Suomi ry:n kanssa valittavaan linnustonsuojelukohteeseen, siis hyvään asiaan.

Kalevi Suortti

Digikamera- ja luontokuvausiltojen isäntä ja näyttelyn koordinaattori

VIROSTA ASIAANTUNTIJAN SILMIN

15.4.08 lounaskokouksen pääteemana saimme kuulla professori Rein Veidemannin kiintoisan esitelmän Viron lähihistoriasta ja nykyvaiheista niin talouden kuin politiikankin sarjoilta. Veljeskansamme asiantuntijana kirjallisuustieteilijä, kriitikko, esseisti ja sanomalehtimies Rein Veidemann on maansa yhteiskunnan ja poliittisen elämän terävä havainnoitsija. Hän kuului myöskin Viron Kansanrintaman perustajiin. Ohessa poimintoja esitelmäsihtijän hyvin varustetusta tietolaarista. Custoksena toimi klubi-veljemme Rainer Wulff.

■ ■ Professori Veidemann jakoi esityksensä kahteen osioon – hän kertoi ensin hyvät uutiset ja sen jälkeen vähemmän hyvät uutiset, jotka nekin olivat nykytilanteessa paitsi kiinnostavia, myöskin vartenotettavia.

EI KAIKKI KULTAA MIKÄ KIILTÄÄ

Hyvistä uutisista esimerkkinä mainittiin esitelmäsihtijän saman aamun kokemus Helsingin satamaterminalissa, missä Schengenin sopimuksen anti konkretisoitui sanan täydessä merkityksessä. ”Tuntui kuin olisin kävellyt vapaana kansalaisena kotikaupunkiini Pärnuun. Ei kysymyksiä, ei asiapapereiden esittelyä”.

Toinen myönteinen asia on se, että EU:n rakennerahaston viimeaikaiset toimenpiteet ovat vaikuttaneet myönteisesti Viron maatalouteen ja maataloudesta toimeentulonsa saavat ovat päässeet jälleen jaloilleen. Tilanne oli tässä suhteessa sangen kriittinen 90-luvun alussa. Sen sijaan 1960-luvun alussa Viron talonpojat elivät suhteellisen hyvin. Silloin tuotettiin paljon lihaa ja maataloustuotteita Leningradin sekä Neuvostoliiton muidenkin osien tarpeisiin. Seurauksena tosin oli, että kyseisiä tuotteita jäi itse maanviljelijöille omiin tarpeisiin niukasti. Joka tapauksessa, maatalouden parissa työskentelevät ansaitsivat tuolloin hyvin.

Nykyään Viron maataloudessa työskentelee ainoastaan 4% kansalaisista. Uutena markkina-alueena voi mainita Kiinan jossa erityisesti maitotuotteiden kuten maitojauheen menekki on voimakkaassa kasvussa. Myös Viron maataloustuottajat ovat päässeet osallisiksi tästä viennin uudesta aluevaltauksesta.

Kolmas hyvä uutinen on, että Viron Nato-jäsenyys on antanut Viroille symbolisesti "katon". Viroa vartioidaan päivittäin ilmateitse Naton voimin. Tämä on mahdollisesta meluhaitastaan huolimatta merkki siitä, että maassa voidaan luottaa Naton toimenpiteisiin nyt ja vastaisuudessaakin kunnes Viro pystyy itse rakentamaan oman puolustusjärjestelmänsä. Tällä nykysysteemillä on toki oma hintansa. Virolaisia sotilaita on maan rajojen ulkopuolella sekä Afganistanissa että Irakissa. Tähän hetkeen mennessä on näissä tehtävissä kaatunut kaksi ja loukkaantunut seitsemän nuorta virolaista.

Kansainvälinen elämän laatua koskeva indeksi on Viron osalta noussut kolme sijaa. Viime vuonna oltiin sijalla 47, nyt on sijoitus 44. Hyviin uutisiin luetakoon myös se, että syntyvyys Virossa on nousussa. Tästä huolimatta ei voida jättää huomioimatta sitä demograafista tosiasiaa, että 10-15 vuoden kuluttua tutkijoiden ennusteen mukaan maassa asuu alkuperäisiä virolaisia noin 700.000 kansalaista nykyisen 1 miljoonan sijaan.

Hyviin uutisiin voidaan vielä lukea se, että keskimääräinen elinikä on Virossa noussut miesten osalta 67 vuoteen ja naisten osalta 75 vuoteen. Nämä luvut eivät sinänsä ole kehuttavia, mutta kehityssuunta on kuitenkin oikea.

Poliittisessa kehityksessä on hyviä puolia se, että kansalaisyhteisö on löy-

tämässä itsensä. Esimerkkinä siitä voidaan todeta, että kansalaisryhmät ovat alkaneet kerätä mielipidelistoja milloin mistäkin kansalaisten kannalta merkittävistä asioista. Esimerkkinä tästä voidaan mainita kansanliike joka koskee maan verotusta. Esimerkiksi Tallinnan Nummen alueella asuvat virolaiset ovat joutumassa kyseisen verotusmuodon kohteiksi ja niinpä tällä alueella on lähtenyt liikkeelle voimakas kansanliike kyseistä verotusta vastaan. Protestiliike on niin voimissaan, että he haluavat kaataa Tallinnan kaupungin hallinnon, mikä Virossa tosin on mahdotonta. Oli miten oli. Hyvä merkki kaikessa tässä on se, että kansa on lähtenyt liikkeelle. He eivät enää pelkää käydä kampanjoimaan omien etujensa puolesta.

Vastaisuudessa, ehkä lähitulevaisuudessa, Viron energiakysymys tulee ajankohtaiseksi. Narvan palavan kiven energiakäyttö tulee mahdolliseksi kenties jo lähivuosina. Tällöin Virolla on käytävissään vain kaksi vaihtoehtoa, atomenergia tai tuulienergia. Tuulienergiasta on viime aikoina keskusteltu vilkkaasti, koska ihmiset eivät halua lähialueelleen tuulivoimaloita.

Pysyvä hyvä uutinen on se, että Viron kulttuurin voimakas esiintulo jatkuu. Uusi aluevaltaus on elokuvateollisuus. Kaksi virolaista elokuvaa on viime aikoina paljuttu kansainvälisillä foorumeilla. Maassa

on meneillään myös suuri rakennusbuumi, josta esimerkkinä Tallinnaan kohoavat ”pilvenpiirtäjät” joita Tallinnassa on nyt seitsemän ja kolme on rakenteilla.

KOLIKON TOINEN PUOLI ON TUMMEMPI

Huonojen uutisten suuri määrä tässä esityksessä johtui puhujan mukaan siitä, että hän on koko ikänsä tuntenut huolta Viron asioista ja tulevaisuudesta.

Yksi keskeisistä huolenaiheista on se, että Viron vientitalous on ollut kaikki 12 vuotta alijäämäistä. Ihme on se, että siitäkin huolimatta on pärjätty. Onpa osa kansastamme tullut kaikesta huolimatta rikkaiksi. Viennin alijäämäisyys merkitsee sitä, että velkaannumme vuosivuodelta enemmän. Toinen vitsaus on se, että olemme 90-luvulta asti olleet pelkästään alihankkijoita. Kun 90-luvulla ulkomaiset sijoittajat ja suuryhtiöt ostivat virolaisia yrityksiä halvan työvoiman johdosta, muuttui Viron teollisuus alihankintateollisuudeksi ja siitä vähitellen nykyisen trendin mukaisesti alihankinta on siirtymässä edelleen halvemmän työvoiman maihin.

Tällä hetkellä Viron talous on orientoitunut yksinomaan sisäiseen kulutukseen, mutta tällä taloudella ei tule jatkossa olemaan riittävästi voimaa tuotannon ylläpitämiseen. Tässä yhteydessä on Viroon virrannut valtavat määrät ruot-

salaista lainarahaa, josta rakennusyrietykset ja asunnon välittäjät ovat hyötyneet. Tendenssi on saman kaltainen kuin tietyissä osissa Yhdysvalloissa. Vielä puolisen vuotta sitten asuntoneliömetrin hinta oli 30.000-50.000 EEK (noin €2000/M2) ja asuntokauppa kävi niin kuumana että vasta rakenteilla olevat asunnot menivät kaupaksi kuin kuumille kiville. Nämä kulutusjuhlat ovat nyt loppuneet ja ensimmäiset konkurssit ovat päivän puheenaieheina.

Sisäisen kulutuksen, rakennusbuumin, lainarahan ja maahan virtaavien eurojen aiheuttama taloudellisen tilanteen nopea kasvu oli viime vuonna peräti 11%, mutta nyt olemme liukumassa nopeasti alaspäin. Talouskasvuksi kuluvalle vuodelle ennustetaankin vain 3,5%. Muuhun Eurooppaan verrattuna tuokin luku on kohtuullisen hyvä, mutta jos katsomme talouskasvun nopeata putoamiskaarta ei tilanne vaikuta valoisaalta. Pääsääntönä on tasapainossa oleva talousarvio. Silti jo ensi kuussa otetaan vastaan alijäämäinen versio koska suuret investoinnit kuten esim.tiestön kohentaminen odottavat toteuttamistaan.

Virossa kiistellään yleisesti siitä, mihin Viron talous perustuu. Virossa peritään tuloveroa 21%, mutta paraikaa keskustellaan siitäkin, että enemmän ansaitsevilta tulisi periä korkeamman prosentin mukaan veroa. Viro tarvitsee nyt

VIROSTA ASIAANTUNTIJAN SILMIN

yrkän talousrakenteen muutoksen joka ottaa huomioon ihmisresurssit. Toinen suuntaus voisi olla se, että Viro siirtyisi tieteellis-innovatiiviseen talouteen, mutta valitettavasti tämä linjaus on jäänyt enimmäkseen puhumisen tasolle, tekoja ei ole havaittavissa. Toisin sanoen, nykyään Viro myy palveluksia, joskin palvelutasoa on maassa vierailevien turistienkin toimesta alettu hieman kritisoida.

Mikä on tällä hetkellä poliittinen tilanne Virossa? Viron hallituksen johtava puolue on reformipuolue, joka viime kevään parlamenttivaaleissa sai jonkinasteisen äänivyöryn osakseen keräten ääniä myöskin kansallismielisiltä. Viime vuoden pronssipatsastapahtuma nosti pääministerin populaarisuuden lukemiin, jota kaidehtivat jopa edellinen presidentti puhumattakaan edellisestä pääministeristä. Alijäämäbudjetin myötä on reformipuolue kuitenkin alkanut menettää kannatustaan.

Toisin sanoen, tietynlainen populismi hallitsee Virossa, aivan kuin muissakin maissa, jopa Suomessa. Kannatuksen vähenemisen myötä pääministerimme on ilmoittanut että minkäänlaista alijäämäistä budjettia ei tällä hetkellä tarvita, vaan odotetaan kevään ja kesän yli minkälaisiksi verotulot muodostuvat ja tehdään sen jälkeen ratkaisuja. Joka tapauksessa pääministeriämme syytetään nyt siitä, että hän edustaa jonkinasteista

autoritarismia ja haluaa syrjäyttää riikikogun. Juuri tämän esityspäivän aamuna 15.4. saimme kuitenkin tiedon siitä, että hallitus tulee tekemään alijäämäisen budjetin.

Viron ongelmiin vaikuttaa myöskin se, että oppositio on heikko eikä rakentavaa keskustelua synny maan tämänhetkisistä taloudellisista kysymyksistä. Tilanne on toisin sanoen sellainen, että jokapäiväistä poliittista keskustelua käytetään vain vallassa pysymisen keinona ja erilaisia dealeja käytetään vilkkaasti. Siis: minä sinulle – sinä minulle. Tällaisella menetelmällä on itse asiassa vain vähän tekemistä demokraattisen hallinnon kanssa. Tämän voi ehkä ymmärtää siten, että demokratia Virossa on vielä nuori eikä Viron poliittisessa elämässä ole sukupolven vaihdosta ehtinyt tapahtua.

Vapauden ja kansallistunnon heräämisen myötä Viro tulee varmasti käyttämään keinoja, joilla maa voi edelleen vaurastua ja kehittyä myönteiseen suuntaan.

Kauko Lehti

SKRUUVARIT MIKKELIN KLUBILLA

Klubin skruuvarit tekivät Mikkelin Klubin kutsusta 15.04. vierailun Mikkelisiin tarkoituksena aloittaa kilpailutoiminta tämän 110-vuotiaan veljeskerhomme kanssa. Matkalle osallistuivat Pellervo Erkkilä, Juhani Gulin, Juhani Isomeri, Y-V. Seppälä ja Yrjö Viitasaari.

■ ■ Pelaamisen puitteet olivat loistavat – tapahtuihan se tiloissa, joissa marsalkka Mannerheim Mikkelin päämaja-aikoina ruokaili ja toimi myös vieraidensa isäntänä. Järjestelyt olivat muutenkin erinomaiset ja tulokset kannaltamme hyvät, syynä varmaankin isäntien vieraskoreus.

Pelaajia oli ohjaamassa Mikkelin skruuvareiden eli Tiistaiherrojen Grand Old Man Onni Rautava, 87 v, joka hauskasti ja mielenkiintoisesti kertoi sikäläisestä pelin historiasta sekä siihen liittyvistä sattumuksista.

Mikkelin Klubin puheenjohtaja Mikko Pöyry kunnioitti myös tilaisuutta läsnäolollaan, kun pelin jälkeen nautimme Marskin Menun: Vorsmackia ja paistettua kuhaa tykötärpeineen. Vorsmack oli fantastista! Käykää veljet maistamassa, kun liikutte Savossa.

Lauluakaan ei unohdettu, siitä piti huolen teräsvaari Onni Rautava. Puheenjohtaja Pöyry oli varsin tyytyväinen yhteistyön aloittamiseen ja lupasi omalta puoleltaan klubinsa tuen jatkotapaamisille. Samassa yhteydessä sovittiin, että pyritään jatkamaan pelaamista kaksi kertaa vuodessa: keväällä Mikkelissä ja syksyllä Helsingissä.

Summa summarum: varsin onnistunut matka, kiitos isäntien loistavien järjestelyjen.

Pellervo Erkkilä

Venäjän asevoimat ja pelkotilat

Venäjän asevoimista on maailmalla tällä hetkellä vain vähän, mutta monenmoista tietoa. On CIA:n ja muiden länsimaisten tiedustelu- sekä analyysilaitosten tietoa. On venäläisten omaa virallista tietoa. Ja on skeptisempää venäläistä tietoa, jonka Venäjän Strateginen Instituutti on tämän vuoden alussa julkaissut. Pöminvarmaa on vain se, että Venäjän asevoimat on edelleen yli puolitoista vuosikymmenen kestäneessä alennus- ja muutostilassa.

Miesvoima

Kun kaikki tieto yhdistellään, voidaan arvioida Venäjän asevoimien henkilöpotentiaalia. Koko 18-49 -vuotiaiden miesten määrä lienee noin 35.247 miljoonaa. Heistä noin 21 miljoonan arvioidaan kykenevän vielä jollain tavalla sotilaspalvelukseen, vaikka tätä lukua on pidettävä optimistisena. Vuosittainen 18-vuotiaiden ikäluokan suuruus on nykyisin noin 1.5 miljoonaa. Se on kuitenkin laskemassa vuosina 2010-2012 alle 0.850 miljoonan.

Venäjän asevoimien sodan ajan kokonaisvahvuudeksi arvioidaan noin 3.796 miljoonaa sotilasta. Käyttövalmiiden joukkojen osuus on tästä kuitenkin vain 1.130 miljoonaa, ja se tulee laskemaan 1.0 miljoonaan vuoteen 2016 mennessä. Nuorukaiset astuvat palvelukseen 18-vuotiaina. Tänä vuonna palvelukseen

otetaan 0.260 miljoonaa poikaa. Heidän palvelusaikansa on enää 12 kuukautta.

Venäjän tämänvuotisten sotilasmenojen arvioidaan olevan 2.7 prosenttia bruttokansantuotteesta. Se merkitsisi noin 1 000 miljardia ruplaa, noin 40 miljardia dollaria tai noin 28 miljardia euroa.

Virallinen totuus?

Venäjän asevoimien sekä sitä lähellä olevien internetsivujen totuuden mukaan eri puolustushaarojen tilanne olisi seuraavanlainen. Maavoimissa palvelisi noin 0.330 miljoonaa miestä, joista ammattisotilaita olisi noin 0.100 miljoonaa. Leningradin Sotilaspiirin maavoimien vahvuus olisi noin 33 000 sotilasta. Sotilaspiirissä olisi lisäksi vastikään rakennettu värvätyille sotilaille noin 22 000 asuntoa.

Ilmavoimien konevahvuudet olisivat [suluisa Yhdysvaltojen vastaavat vahvuudet]: torjuntahävittäjiä 1 177 [3 232]; pommittajia 665 [171]; taisteluohjuksia 634 [2 893] ja rynnäkökoneita 256 [490]. Pommittajista 50 strategista pommittajaa olisi kukin varustettu 16 risteilyohjuksella.

Merivoimilla olisi 10 mannerten välisin ohjuksin varustettua sukellusvenettä ja kuusi risteilyohjuksin aseistettua sukellusvenettä. Taistelualuslaivaston käyttökelpoinen iskuvoima koostuisi yhdestä

Big Emblem of Armed Forces of the Russian Federation

lentotukialuksesta, joka on taas pitkästä aikaa saatu kulkukannalle, kahdesta taisteluristeilijästä, neljästä risteilijästä, 26 hävittäjästä ja 16 fregatista.

Henkilöstötotuus

Venäjän Strategisen Instituutin totuus on skeptisempi. Niin sanottuja ammattisotilaita olisi saatu värvättyä vain noin 0.21 miljoonaa, joista kuitenkin 35 prosenttia on nuoria upseereita, ei suinkaan sotamiehiä. Miestön rikollisuus on kasvanut merkittävästi; miehistöön kuuluvat tekivät noin 3 500 rikosta vuonna 2007. Tilannetta tasapainottavan aliupeeeriston muodostaminen lienee epäonnistunut.

Noin 55-75 prosenttia upseereista joutuu tekemään kahta työtä elättääk-

seen perheensä, toista joko turvallisuusalalla tai taksinkuljettajina. Neljännes upseereista on yllihavia, jotka eivät kykene suorittamaan kuntotestejä eivätkä mahdu univormuihinsa. Parhaimmat nuoret upseerit lähtevät siviiliin 5-10 vuotta palveltuaan. Pitempään palvelleiden parhaimmisto siirtyi myös siviiliin paljon ennen eläkeikää, koska sotilaiden eläkkeet ovat vain 1/3 sisäministeriön eläkkeistä.

Asevoimien kalustohankintoihin käytettiin vuonna 2007 vain 313 miljardia ruplaa, noin 8.9 miljardia euroa. Asevienti oli puolestaan 175 miljardia ruplaa, noin 7 miljardia dollaria tai 5 miljardia euroa. Värvätyn sotilaan palkka oli 8 000 ruplaa, noin 320 dollaria tai 229 euroa. Venäläisten keskipalkka oli puo-

*Emblem of Armed Forces of
the Russian Federation*

lestaan 12 500 ruplaa, noin 500 dollaria tai 357 euroa.

Noin 0.125 miljoonaa upseeriperhettä on ilman asuntoa. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että kaksion rakennuskustannukset ovat Venäjällä keskimäärin 1.5 miljoonaa ruplaa, noin 60 000 dollaria tai 42 857 euroa. Toisin sanoen 857 euroa neliömetriltä. Rakentaminen on alkanut maksaa Venäjälläkin. Keskimääräisyys tarkoittaa koko maan matemaattista keskihintaa, joka ei tietysti mitenkään kuvaa esimerkiksi Moskovan tai Pietarin taikka toisaalta vaikka Sortavalan saati Saarimäen kylän hintatasoa.

Sotavarustetotuus

Asevoimien kalustosta oli vuonna 2000 vain noin 15-20 prosenttia modernia. Vuoteen 2008 mennessä asevoimat oli saanut uutta kalustoa seuraavasti. Seitsemän panssaripataljoonaa 200:sta oli saanut uudet vaunut. Uudet vaunut oli niin ikään toimitettu 13 panssaroidulle jalkaväkipataljoonalle. Kuusi lento- tai helikopteriläivuetta oli saanut uudet tai modernisoidut lentolaitteet.

Strategiset ilmavoimat oli saanut 1-2 uutta konetta. Avaruuspuolustusjoukoille oli toimitettu neljä uutta satelliittia ja neljä ohjuslaitteistoa. Uusia mannerten välisiä ydinohjuksia oli valmistunut kaikkiaan 17 kappaletta.

Strategisen instituutin mukaan Ve-

Flag of Armed Forces of the Russian Federation

näjän asevoimien sotavarustehankintojen suunnitelma vuosille 2006-2015 olisi seuraava. Strategiset ohjusjoukot saisivat 69 monikärkistä mannertenvälistä ohjusta. Strategisille ilmavoimille tehtäisiin 50 uutta, risteilyohjuksin varustettua pommittajaa. Mutta kun vanhojen koneiden poistuma otetaan huomioon, niiden vahvuus supistuisi 29 koneella nyky määrästä.

Merivoimat saisi 30 alusta. Ilmavoimille tehtäisiin 58 uutta taktista pommittajaa, joiden pitäisi korvata noin 500 poistettavaa konetta. Maavoimat saisi 1 400 uutta panssarivaunua, mutta vain 18 uutta ilmatorjuntaohjuspatteristoa, jotka korvaavat noin 70 poistettavaa patteristoa. Kaiken kaikkiaan voidaan to-

deta, että uustuotanto ei korvaa poistumaa, joka vain kiihtyy ohjusten ja alustojen vanhetessa.

Asevoimien tulevaisuudennäkymät ovat muutoinkin ankeat. Vanhat SS-18 ja SS-20 monikärkiohjukset vanhenevat käsiin, ja ne on pakko romuttaa vuoteen 2020 mennessä. Merivoimilla on vain yksi 'moderni' sukellusvene ja kaksi rakenteilla; vanhat poistuvat vuoteen 2020 mennessä. Uusi suunnitteilla oleva 5. sukupolven hävittäjäkone on puolestaan 20 vuotta jäljessä Yhdysvaltojen uusimmasta hävittäjäprojektista.

Uudet Topol- ja Bulava –merkkiset mannerten väliset ydinohjukset eivät ole vielä teknisesti valmiita. Venäjällä saat-taakin 2010-luvun lopulla olla vain 300

Venäjän asevoimat ja pelkotilat

ydinohjusta ja niissä noin 600 ydinkärkeä. Venäläiset tiedemiehet ovat kuitenkin toisaalta sitä mieltä, että tuokin määrä saattaa hyvin riittää uskottavan pelotteen ylläpitoon.

Johtopäätöksiä

Venäjän käyttövalmiista asevoimista tulee kooltaan vääjäämättä vain Turkin asevoimien tai Japanin itsepuolustusvoimien kaltainen keskikokoinen asevoima. Sekin saattaa tietysti riittää pelotteeksi erityisen rauhantahtoosille pienille naapurimaille. Mutta se tuskin riittää pelotteeksi Yhdysvalloille, Kiinalle eikä edes Intialle tai Pakistanille, joilla niilläkin on ydinase. Puhumattakaan Persiasta, jos se saa ydinaseen. Merivoimat tulee jäämään viideksi rannikkolaivastoksi.

Viime vuoden lopulla aloitetut strategisten pommittajien partiolennot Atlantilla ja Tyynellä merellä ovat vain seurausta pelon aiheuttamasta pakosta näyttää jotakin voimaa. Mutta supistuvan asevoiman aiheuttama pelko johtaa vääjäämättä erilaisiin uhitteluihin ja paniikkihäiriöihin. Aivan kuin juuri nyt tapahtuu Abhasiassa ja Etelä-Ossetiassa.

Venäjän talouskasvu on ollut 2000-luvulla noin 7-8 prosenttia vuodessa. Kuinka siis on hyötynyt talouskasvusta, KGB:n entinen jäsenistökö? Ei ainakaan asevoimat eikä sotavarusteluteollisuus. Venäjällä vuonna 2008 tehtävät investoinnit

lienevät noin 20 prosentin luokkaa bruttokansantuotteesta. Mutta muistaako kukaan ostaneensa viime aikoina mitään tavaraa, jossa lukisi Made in Russia; muuta kuin ehkä vodkaa?

Hyviä kysymyksiä

Onko Venäjä nyt jälleen samassa tilanteessa kuin Neuvosto-Venäjä oli vuonna 1919 ja Puna-armeija vuonna 1925? Onko taas jossain valmisteilla kolme uutta viisivuotissuunnitelmaa? Niillähän Neuvostoliitto sähköistettiin, teollistettiin ja jälleenaseistettiin vuonna 1939 syttyneeseen Suomen Talvisotaan mennessä.

Ja lopuksi tärkeä kansainvälispoliittinen kysymys. Voiko Venäjä oppia sisäisiksi ja käyttäytymään kansainvälisen politiikanteon kalustetuissa huoneissa? Siitä on toistaiseksi vain yksi ainoa esimerkki. Nuorisojärjestö Nashi, joka käyttäytyi ulkovaltoja ja toisinajattelijoita kohtaan anarkistisesti, on kuulemma hajotettu.

Syitä on kuulemma kaksi. Putin sai poliittisilta sivistysvaltioilta vastaansa erityistä kylmäkiskoisuutta, kun Putinjugend riehui ulkomaiden lähetystöjen edustalla ja jopa sisällä keväällä 2007. Vai johtuiko se sisäpoliittisista syistä? Eihän Venäjällä olekaan alkanut mitään oranssivallankumousta.

Erkki Nordberg

Puhe Helsingin Suomalaisen klubin veteraani- ja maanpuolustusillassa

Veteraanien perintö ”Itsenäinen isänmaa” velvoittaa

Vietämme tänä vuonna itsenäisen isänmaamme ja sen puolustusvoimien kannalta tärkeää merkkivuotta, tuleehan jääkärien kotiinpaluusta, vapaussodasta ja itsenäisen Suomen puolustusvoimien perustamisesta kuluneeksi 90 vuotta. Näitä asioita tullaan tänä vuonna muistelemaan useissa juhlavissa tapahtumissa eri puolilla Suomea, joten keskityn puheenvuorossani illan pääteeman mukaisesti pohtimaan veteraanisukupolvemme aatteellista perintöä, jonka kiteytän sanapariin ”Itsenäinen isänmaa” ja sen vaalimisen ja vahvistamisen meille asettamia velvoitteita. ■■ Klubiveli Henrik Lambergin mahdava tulkinta Veteraanien iltahuudosta vei meidän ajatuksemme niihin vaikeisiin vuosiin, joina veteraanisukupolvemme miehet ja naiset joutuivat vastaamaan valansa velvoitteesta.

Kansamme itsemääräämisoikeuden säilymisestä maksettiin kallis hinta. Viime sodissa isänmaan puolesta antoi henkensä yli 90 000 miestä ja naista ja 200 000 haavoittui tai vammautui loppuiäkseen. Veteraanisukupolven palvelukset isänmaalle eivät kuitenkaan päättyneet vuoden 1944 torjuntavoittoihin. Saman vuoden viimeisessä päiväkäskyssään tasavallan presidentti, Suomen Marsalkka Mannerheim velvoitti veteraanisukupolvea seuraavin sanoin: *”Eidän asianne on kaikkialla maassamme ylläpitää sitä keskinäisen luottamuksen ja toveruuden*

henkeä, minkä sodan yhteiset koettelemukset ovat luoneet, sekä kasvattaa ympäristööne uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen”.

Kun ensi sunnuntaina vietämme 22. kerran kansallista veteraanipäivää teemalla ”Vapaus muistaa” voimme tyytyväisinä todeta, että saamme tänään asua ja tehdä työtä yhteiskunnassa, jonka hyvinvointia ja turvallisuuden tilaa useimmat muut maat voivat vain ihmetellä ja kadehtia.

Nyt kun meillä on käytössämme lähes kaikki tiedot jopa sotien aikaisen vihollisemme salaisista suunnitelmista, on mahdollista arvioida isiemme ja äitiemme ponnistelujen suuruutta, joka hakee vertaistaan historiassa. Suurin osa näistä miehistä ja naisista on kuitenkin jo poistunut keskuudestamme saamatta kokea nykyistä hyvinvointiamme tai edes sitä kiitosta, jonka olemme heille vihdoin julkisesti osoittaneet.

Meille suomalaisille kansana on kuitenkin ratkaisevan tärkeää tiedostaa ja ymmärtää, että juuri veteraanisukupolven työ sodassa ja sen jälkeisenä jälleerakennuksen aikana on se pohja, jolle nykyinen hyvinvointimme ja tunnustettu poliittinen asemamme perustuvat.

Näin ei suinkaan ole laita kaikkien Euroopan maiden kohdalla. Useimpien maiden II:n maailmansodan päätötödistyksiin sisältyy joko tahraantunut maine

syylisyydestä valloitusvetoaan tai eriasteisiin sotarikoksiin tai sitten häpeällinen joutuminen vastustajan miehittämäksi. Siksi nuo maat eivät haluaakaan laskea nykyisyyttään samalle kokemuserustalle kuin me. Heidän lähtökohtansa alkaa historian unohtamisella noista vuosista, emmekä me voi heitä siinä auttaa tai muuttaa.

Itsenäisen historiamme aikana olemme usein joutuneet epätoivoisesti hakemaan erilaisia turvallisuusratkaisuja ja tukea muilta. Koska meillä ei kuitenkaan ole ollut sellaisia aineellisia tai maantieteelliseen asemaamme liittyviä arvoja, joiden takia muut maat olisivat raottaneet omasta yltäkylläisyydestään turvallisuuden muruja meille, olemme jääneet yksin silloin kun apua ja tukea olisi tarvittu.

Tänään Suomella on itsenäisyytemme aikana ensimmäisen kerran turvallinen olotila. Meillä on myös laaja turvallisuuspoliittinen toimintavapaus. Jos tunemme jonkinlaista poliittista, taloudellista tai sotilaallista painostusta, pystymme vastaamaan siihen omien valtiollisten tavoitteidemme mukaisesti. Tällaisesta ei Suomi historiansa aikana ole aiemmin päässyt nauttimaan.

Maailman orkesterin tahtipuikkoa heiluttaa kuitenkin joku muu kuin suomalainen kapellimestari. Emme voi myöskään luottaa kenenkään hyväntah-

toisuuteen tai siihen, että jonkun maan kunniantunto ylittäisi sen itsekkäät edut silloin, kun taistellaan kansakunnan olemassaolosta.

Suomi on ollut aktiivisesti mukana YK:n rauhanturvaamistoiminnassa 1950-luvulta alkaen ja olemme aktiivisesti myös mukana EU:n kriisinhallintavalmiuksien kehittämisessä osallistumalla muun muassa kahteen EU:n nopean toiminnan joukkoon. Naton rauhankumppanuusohjelmaan liittyessämme olemme hyväksyneet yhteiset kumppanuustavoitteet, jotka lisäävät yhteensopivuuttamme muiden EU- ja Nato-maiden asevoimien kanssa. Suomen päätös osallistua Naton nopean toiminnan joukkoihin, vaikkakin tietyin varauksin, auttaa maatamme hyödyntämään tehokkaammin kansainvälistä turvallisuusyhteistyötä.

Haluan kuitenkin painokkaasti muistuttaa, että sotilaallisella turvallisuudella ja pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan sosiaaliturvalla on ratkaiseva ero. Me voimme täysin nauttia sosiaaliturvasta vaikka emme olisi halunneet tai voineet maksaa siihen yhtään peruspääpääomaa. Sen sijaan sotilaallista turvallisuutta on turha odottaa muilta, jollei ole itse valmis siihen sijoittamaan.

Suomessa tuntuu yleisesti olevan valalla sellainen sosiaaliturvamainen käsitys, että voisimme erilaisia lisävarauksia käyttäen vain poimia rusinoita pullasta

ja ottaa vastaan apua kuitenkin sitoutumatta vastavuoroisesti antamaan sitä muille ainakaan, jos se vaarantaa sotilaidemme hengen. EU:n saatikka Naton turvatakuusopimukset ovat kuitenkin niissä mukana olevien maiden keskinäinen ehdoton sitoumus valmistautumisesta antamaan apua sitä tarvitsevalle sopimusmaalle.

Elämme Suomessa juuri nyt uuden turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon laatimisen aikoja. Loppuvuonna annettavassa selonteossa meidän tulisi pohtia puolustuksemme tulevaa suuntaa ennakkoluulottomasti ja vain oman isänmaamme etua ajatellen – niinhän muutkin maat tekevät. Onko meillä edelleen varaa olla yksin vai olisiko viisaampaa jakaa turvallisuuskakkaa muiden kanssa? Suuresti kunnioittamamme sotaveteraani, jalkaväenkenraali Adolf Ehrnrooth muistutti viimeisinä elinvuosinaan toistuvasti maamme päättäjiä pitämään huolta siitä, että emme enää koskaan jäisi yksin.

Koska pääosa EU-maista on Naton jäseniä, ei Euroopan Unionin ole järkevää rakentaa päällekkäisiä turvallisuusrakenteita Naton kanssa. Näin EU:n sotilaalliset turvatakuut tulevat perustumaan Naton joukkoihin. Miten tämä suhtautuu sellaisiin EU-maihin, jotka eivät ole Naton jäseniä jää uskon varaan.

Meille suomalaisille on oman histori-

Veteraanien perintö

amme perusteella itsestään selvää, että olimme liittosuhteessa tai luotamme pa itsenäiseen, kansalliseen puolustukseen, Suomea tulevat omalla maaperälläme puolustamaan vain suomalaiset sotilaat. Siksi mikään kehityssuunta tulevissa turvallisuusratkaisuissamme ei tule vähentämään oman maanpuolustuksemme tärkeyttä ja merkitystä. Siihen tulee jatkossakin kuulumaan olennaisimpana osana yleinen asevelvollisuus

Olemme perineet veteraanisukupolveltamme itsenäisen ja vapaan isänmaan. Meidän on nyt pidettävä huolta siitä, että myös meidän jälkeemme tulevat sukupolvet saavat nauttia samalaisesta turvallisuuden tunteesta ja hyvinvoinnista kuin mekin. Joskus tuntuu siltä, että me nykysuomalaiset annamme monessa asiassa liian helposti periksi. Silloin me tarvitsisimme voimavaraksemme veteraanisukupolven meille opettamaa asennetta. Olisi muistettava, että vaikka tilanne vaikuttaisi miten ylipääsemättömältä - aina on olemassa mahdollisuus, joka voi muuttaa synkimmältäkin näyttävän asian valoisammaksi. Tällaiseen asenteeseenhan veteraanimme ovat meitä pyrkineet kuluneiden vuosikymmenien aikana kasvattamaan – ja tutkimusten mukaan siinä kyllä kohtuullisesti myös onnistuneekin.

Veteraanisukupolven perinnöksemme jättämän vapaan ja itsenäisen isän-

maamme onni ja tulevaisuus ovat arvokkainta mitä voimme vaalia ja edistää. Minä luotan, että nykyiset päättäjämme ja uskon, että myös nuoremmat ikäpolvemme ovat täysin tietoisia sen merkityksestä ja arvosta, tuntevat kiitollisuutta siitä ja haluavat jättää sen perintönä myös omille jälkipolvilleen.

Eversti (evp) Pekka Rapila

SOLTEQ OYJ
ON ITSENÄINEN
SUOMALAINEN
TIETOJÄRJESTELMIIN
KESKITTYNYT YRITYS.

Solteq tuntee toiminnanohjauksen erityishaasteet ja auttaa johtajia tekemään viisaita päätöksiä.

Solteq on joustava ja nopea suunnannäyttävä, joka nostaa asiakkaidensa arvoa tiedon jalostamisella.

JOHDON RAPORTOINTI.
KUNNOSSAPITO.
KAUPAN JÄRJESTELMÄT.
ASIAKKUUDEN HALLINTA.
NIMIKKEISTÖN HALLINTA

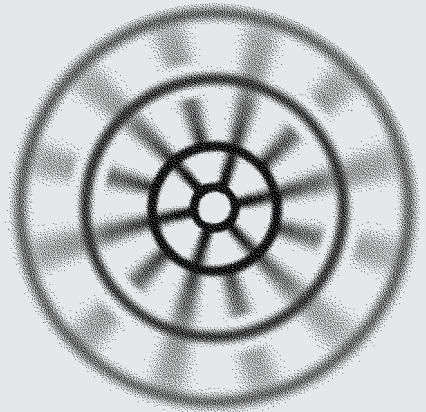
Katso lisää
www.solteq.com

SOLTEQ

! Solteq Oyj • puh. 020 14444 • www.solteq.com

**Helsingin
Suomalainen
Klubi**

2008

Puheenjohtaja

Matti Packalén
Toimitusjohtaja
050-5028715
matti(a)packalen.net

Johtokunnan jäsenet

Varapuheenjohtaja
Olli Alho
Professori
0400-417209
olli.alho(a)fonet.fi

Leif Eklöf
Konsultti
050-5250921
webmaster(a)klubi.fi

Elias Iirola
Hovioikeudenlaamanni
040-5154145
elias(a)iirola.fi

Tuomas Koljonen
Toimitusjohtaja
0400-446 048
tuomas.koljonen(a)luukku.com

Jari Karpakka
Diplomi-insinööri
050-5552566
jari.karpakka(a)kolumbus.fi

Henrik Lamberg
Johtaja
0400-418 869
henrik.lamberg(a)luukku.com

Pekka Rapila
Päsihteeri
050-5160661
pekka.rapila(a)kolumbus.fi

Pertti Virkkunen
Varanotaari
050-5639180
pertti.virkkunen(a)sibelius.fi

Toimihenkilöt

Toiminnanjohtaja:
Jyrki Berner
040-5100164
toiminnanjohtaja(a)klubi.fi

Sihteeri:
sihteeri(a)klubi.fi

Klubimestarit:
Arto Toivanen
Jarmo Heinonen
puh 09-5868830
fax 09-58688370
klubimestari(a)klubi.fi

Talous- ja hallintotoimikunta:
Pertti Virkkunen, pj, pertti.virkkunen@sibelius.fi, Kari Karvonen, Lauri Jouppi, Markus Miettinen, Jussi Selinheimo, Jens Stormbom, Jussi Koskinen, Tuomas Koljonen.

Ohjelmatoimikunta: Olli Alho, pj, olli.alho@fonet.fi, Aarno Kaila, Pekka Piispanen, Ere Kokkonen, Pekka Ritvos, Leif Eklöf, Jari Karpakka, Henrik Lamberg, Pekka Rapila.

Kulttuuritoimikunta: Henrik Lamberg pj., henrik.lamberg@luukku.com, Rainer Friberg, kuoro, Elias Iirola, Klubin taideteokset, Timo Kivi-Koskinen, orkesteri, Keijo Kulha, teatteri, Antti Lassila, kuvataide, Kauko Lehti, kirjasto, Weijo Pitkänen, kuvataide, Veikko Sonninen, kirjallisuus, Tuomo Tuomi, kieli- ja kulttuurihistoria, Ari Mentu, sihteeri.

Viestintätoimikunta: Pekka Rapila, pj, pekka.rapila@kolumbus.fi, Leif Eklöf, vpj, Veikko Hannula, Ari Huovinen, Juha Kojonen, Leif Nordin, Pentti Paalu, Nikolai Yliroto.

Harrastustoimikunta: Jari Karpakka, pj, jari.karpakka@kolumbus.fi, Ahto Alander, biljardi, Leif Eklöf, maanpuolustus, Pellervo Erkkilä, skruuvi, Jorma Hämäläinen, gastronomia, Ensio Mäntylä, kalastus, Jussi Neste, tennis, Jussi Papinniemi, golf, Kaj Sarpaneva, veneily, Heikki Sarso, keilailu, Kalevi Suortti, digikamera ja luontokuvaus, Hannu Vaahtio, ammunt, moottoripyöräily, Jarmo Virmavirta, matkailu, Rainer Wulff, metsästys, viron kieli.

Helsingin Suomalaisen Klubin neljä kertaa vuodessa julkaiseman Klubilehden päätoimittaja on Leif Eklöf, webmaster@klubi.fi sekä toimittajat: Elias Iirola elias@iirola.fi, Antti Henttonen antti.henttonen@suomiforum.com, Yrjö Larmola yrjo.larmola@welho.co, Kauko Lehti kauko.lehti@24.fi, Weijo Pitkänen weijo.pitkanen@elisanet.fi, Erkki Nordberg enordber@welho.com, Yrjö Klippi taittaja yka@klippidm.fi, Jyrki Vesikansa jyrki.vesikansa@kolumbus.fi, Juha Kojonen ilmoitukset juha.kojonen@confidocapital.com, Veikko Hannula kuvatoimittaja vhhnnull@attglobal.net

Ravintola

HELSINGIN SUOMALAINEN KLUBI

*Luonto tulvii heleää vehreyttään,
kukkii ja kypsyttää hiljalleen
makoisaa satoaan*

*Klubi sulkee ovensa 5.6. ja lähtee kesälaitumille.
Toivotamme Teidät taas tervetulleiksi Klubin ravintolaan
nauttimaan herkuistamme jokasyksyiseen tapaan.
Avaamme ovet uutispuuron merkeissä 11.8.,
jolloin aurinko muistuttaa vielä kesän lämmöstä.*

*Elokuussa on rapuaika parhaimmillaan.
Tarjoilemme pääasiassa kotimaisia jokirapuja (saaliin mukaan),
mutta toivomuksesta saa myös täplärapuja.
Suosittelemme tilaamaan ravut hyvissä ajoin.*

*Kuun lopussa alkava sorsastuskausi tuo mukanaan antimia, joista
keittiötiimimme luo maistuvia ja tuoksuvia herkkuja iloksenne.*

YSTÄVÄLLISET PÖYTÄVARAUKSET PUH. 586 88 344

Klubin ravintolan syksyyn kuuluvat olennaisesti myös Sysmäläisten Mirja ja Pauli Vesan keräämät kantarellit, mustatorvisienet ja suppilovahverot.

Vuoden vihannes, punajuuri, saa seurakseen syksyn värikkään juuressadon. Heikki Vilponen Nakkilasta toimittaa meille Satakunnan "maakuntakalana" tunnettuja nahkiaisia. Se, nautitaanko nahkiaisia kylminä vai lämpiminä, on makuasia. Seuraksi nämä ympyräsuisten sukuun kuuluvat selkärankaistet saavat tuorekurkkuhakkkelusta ja Klubin sinappikastiketta.

Nyt kuitenkin toivotamme kaikille Klubilaisille oikein rentouttavaa kesää!

HSG

HSG Business Process Outsourcing Oy
www.hsg.fi